

Savinjski vestnik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA - OKOLICE IN SOSTANJA

Ni morda res...!

V malokateri osnovni mladinski organizaciji je vodstvo tako samostojno, kot bi bilo potrebno. Neredki so primeri, da si predsednik in ostali člani vodstva brez odobritve ostalih tovarišev ne upajo napraviti ničesar. Marsikje tudi vsa iniciativa za delo prihaja od drugih, le od mladinskih voditeljev ne. Prav gotovo to slabi naše delo ter mu jemlje izvirnost in vsebino.

Ena slabih strani v delu naše organizacije je subjektivizem nekaterih sposobnejših in bolj ambicioznih tovarišev. Ta subjektivizem se odraža predvsem v tem, da mladinski voditelji niso enakopravni. O vseh važnejših problemih odločajo posamezniki, ki so, ali pa se le štejejo, za sposobnejše. Ostali tovariši sodelujejo pri razpravi le, kadar gre za neznatne, malenkostne probleme. Na jasnem pa si moramo biti, da dar govora in spretno manipularanje z besedami še ni pogoj, da bi lahko kak tovariš ali manjša skupina, usiljevala svojo voljo kolektivu. To v sedanje pogoje vse širše socialistične demokracije ne spada.

Dolžnost in naloga vsakega razgledanega in bolj zrelega mladca je, da pomaga tovarišem v vodstvu, da z njimi dela, da jih vzgaja. Boriti se moramo proti nerednemu pojavu, da vrsta tovarišev v mladinskem vodstvu dejansko predstavlja le število. Osebnost mladinskega voditelja je treba v polni meri upoštevati in ustvariti je treba pogoje, da so sleherni imeli možnost izraziti svoje mnenje, pa čeprav na še tako »primitivni« način. Gledati z viška in omalovaževati tovariše, ki imajo morda manj pogostov za svojo izobrazbo kot ostali, jih pozostavljati, ker imajo manjši besedni zaklad, je reakcionarno in škodljivo. Prav to je tisto kar imenujemo subjektivizem, birokratizem ali celo sektarstvo.

Kadar razpravljamo na sestankih o kakem važnejšem problemu, moramo vedno stremeti za tem, da se o njem izjasnijo vsi navzoči tovariši, le če je to praktično mogoče. Pomagajmo tem tovarišem z vprašanji ali pa kako drugače, da zavzamejo do določenega problema svoje stališče. Tako bo lažje zavzeti do raznih predlogov pravilno stališče, kakor pa, če je začetek in konec vse razprave mnenje predsednika ali sekretarja.

Povsem pravilno je, da se mladinska vodstva bavijo s perečimi vprašanji mladine, z organizacijskimi problemi in drugim delom. Toda že zaradi tega, ker je naša organizacija predvsem politično vzgojna in obenem izobraževalna, je potrebno, da se tudi njena vodstva vzgajajo in dvigajo, ker bodo le tako lahko vzgajala in vodila našo mladino in premostila najrazličnejše težave. Nujno je, da bi posvetili več pozornosti teoretičnim vprašanjem, ker bomo tako tudi v praksi, pri svojem delu bolj uspešni in dognani. Morda bi bilo dobro, da bi pričeli uvajati poleg običajnih sestankov tudi izključno študijske, na katerih bi se mladinski voditelji pripravljali za delo med ostalo mladino. Praksa nas sili, da svoje delo kvalitetno izboljšamo, da se otresemo neznanja in malomarnosti, s katero odbijamo mladino od organizacije, jo dolgočasimo in ji ne koristimo.

Marsikaj še bremeni naša vodstva in jih ovira pri delu. Lahko trdim, da tudi odnos mladinskih voditeljev do mladine ni vedno najboljši in dovolj iskren. Neredko naletimo na tovariše, ki svoje neuspehe pri delu zagovarjajo z neresničnim pojasnilom, češ: mladina je slaba. Le kako bi mogla naša mladina, ki živi v pogojih socializma, zapuati človeku, kateri je po prvih neuspehih, ki pa jih je največkrat kriv sam, prišel do take neresnične in navednosti žaljive ugotovitve?

Vsi vemo, da naša mladina ni več tista, kot je bila pred leti. Njena zavest se je znatno dvignila. Mladina je postala sposobna presoditi, kaj je dobro, kaj je slabo, kaj je revolucionarno, kaj nazadnjaško. Vendar mladinski voditelji to dejstvo pri svojem delu preprosto ali ga vzamejo preveč površno. Potrebno bo, da postanemo v tem pogledu dolednejši in bolj preudarni. S. V.

KOMISIJA ZA LJUDSKE ODBORE LJUDSKE SKUPŠČINE LRS SPREJELA PREDLOG ZA

združitev Celja z okolico

Na drugi seji Komisije za ljudske odbore, ki je bila v sredo, dne 17. marca pod predsedstvom predsednika Vladimira Krivica, so razpravljali o združitvi Celja-mesta z okrajem Celje-okolica.

Sekretar Izvršnega sveta Slovenije Boris Kocjančič, ki je v začetku obravnaval vzrok za to reorganizacijo, je dejal, da so potrebe po združitvi mesta z okolico skorajda iste tudi v Mariboru in v Ljubljani. Vendar so vsi pogoji za to najprej dozoreli prav v Celju, ker je potrebno organizacijsko utrditi to teritorialno enoto v družbeno ekonomsko celoto. V nadaljnji razpravi so ugotovili, da bo tudi mesto Celje s sedanjo reorganizacijo dobilo v nadalje še odgovornejši funkcije kot kulturni in zdravstveni center te nastajajoče komunne.

Hkrati so na seji sprejeli tudi predlog za nekatere spremembe Zakona o ljudskih odborih, kakor to zahteva prav sedanja sprememba pri združevanju mest z okolici, kar bodo predlagali v odborih Ljudski skupščini.

XV. redna seja Mestnega zbora in Zbora proizvajalcev MLO Celje

Načelna razprava o združitvi mesta Celja z okrajem okolico v okraj Celje

Osnutek zakona, sprejet po Izvršnem svetu LRS, s katerim se mesto Celje vključuje kot mesto s posebnimi pravicami v Okraj Celje, je dal povod za sklicanje redne seje MLO Celje, na kateri naj bi oba zbora zavzela svoje stališče o tem vprašanju. Na tej seji so bila 16. marca t. l. pod vodstvom predsednika MLO Celje tov. Rika Jermana, pretresena mnoga vprašanja, ki govore za združitev in osvetljena tudi tista, ki združitvi nasprotujejo.

Seje so se udeležili tudi sekretar Okrajnega komiteja ZKS tov. Franc Simončič in ljudski poslanci tov. Miran Cvenk, tov. Olga Vrabčičeva, tov. Ivan Vodovnik, tov. Albin Medved, tov. Andrej Svetek in tov. Stane Sotler.

Ker je to vprašanje ljudskim odborikom mesta Celja že več ali manj znano, je predsednik MLO Riko Jerman takoj prešel k debati, pozivajoč odbornike, da postavijo vprašanje.

Na vprašanje, kakšno bo teritorialno območje bodoče mestne občine v sestavi Okraj Celje, je predsednik pojasnil, da bo ostalo tako, kakršno je bilo pred priključitvijo občin Štore, Skofja vas in Šmartno v Rož. dolini. Obrobni kraji prejšnjega mestnega teritorija so take narave, da gospodarsko in upravno ne gravitirajo nikamor drugam, kakor k celjski občini.

V zvezi s tem vprašanjem je tudi sestav bodočega družbenega plana ali proračuna. Princip družbenega plana temelji na okraju, mesto s posebnimi pravicami pa bo lahko imelo svoj družbeni plan. Mesto bo sicer po svoji gospodarski moči prispevalo k okrajnemu proračunu, bo pa iz njega participiralo dohodke za vzdrževanje ustanov in naprav, ki so v interesu tako mesta kakor okolice. Okraj sam se v zadeve mesta s posebnimi pravicami ne bo mogel, niti želel vmešavati. Novost za bodočo mestno občino bo v tem, da mesto kot občina ne bo imelo zbora proizvajalcev. Mestni proizvajalci bodo po številu prebivalstva in po svoji gospodarski moči, ki jo predstavljajo, zastopani v okrajnem zboru proizvajalcev. Prav tako bo mesto zastopano po svojih zastopnikih v okrajnem zboru ljudskih odborikov.

Na vprašanje, kako bi bilo, če bi ostalo pri starem, to je MLO brez priključenih občin, je predsednik pojasnil, da je združitev obeh samostojnih enot v skupno komunno prirodni pojav. Ene enoti sta bili že doslej navezani druga na drugo. Mnoge mestne institucije služijo prav tako okolici kakor mestu samemu. V kolikor bi v novem okraju ne bile dovolj zavarovane, bodo mestni zastopniki v okrajnem ljudskem odboru imeli priliko, da jih v interesu skupnosti zaščitijo.

PRVA OKRAJNA MLADINSKA KONFERENCA V CELJU

MLADINA SE MORA V PRVI VRSTI ZAVEDATI SVOJIH DOLŽNOSTI DO SOCIALISTIČNE DRUŽBE IN SVOJE LASTNE BODOČNOSTI

MESTNI IN OKRAJNI LMS ZDRUŽENA — KONFERENCA JE PREMALO RAZPRAVLJALA O VPRASANJH KMEČKE MLADINE — PREMAJNA UDELEŽBA DELAVSKE MLADINE V SAMOUPRAVLJANJU — SEKRETAR CK LMS TOV. TINE REMŠKAR IN LJUDSKI POSLANEC TOV. VINKO ŠUMRADA O MLADINSKEM VPRASANJU — IZVOLJEN JE BIL NOV OKRAJNI KOMITE LMS

Preteklo soboto je bila prva okrajna konferenca Ljudske mladine v Narodnem domu v Celju. Konferenca so se udeležili delegati mestnih in okoliških mladinskih organizacij. Med gosti smo navdušeno pozdravili sekretarja CK LMS tov. Tinela Remškarja, zveznega poslanca tov. Borovšak Heleno, republiškega poslanca tov. Vinka Šumrada in tov. Vrabčič Olgo, vidne mladinske funkcije iz drugih okrajev Slovenije, predstavnike profsorskih zborov in drugih mladinske vzgojnih ustanov.

Do izvolitvi vseh potrebnih komisij, je podal poročilo sekretar dotedanega Mestnega komiteja LMS tov. Seiga Ljuban. Njegovo poročilo je vsebovalo predvsem načelne ugotovitve, slabosti dela v preteklem letu in naloge, ki bi jih v bodoče morale mladinske organizacije izvajati. V poročilu je bilo govora o vprašanjih šolske, delavske in vajeniške mladine, o političnem delu med mladino, o kulturnem udejstvovanju in športni aktivnosti. Premalo pa je bilo v poročilu govora o kmečkem vprašanju, o mladini v zadrugah itd.

To pomanjkljivost je pokazal tudi socialni sestav udeležencev konference,

Vprašanje o boljši ali slabši blaginji mesta po združitvi more dati le pozitiven odgovor. Okolica je in bo zainteresirana na tem, da se Celje kot središče okraja kar najlepše razvija. Tudi okolica potrebuje dobro urejeno središče. Nezaupanje v novo upravno obliko bi bilo torej neumestno.

Na vprašanje, zakaj o združitvi še nismo razpravljali na zborih volivcev, je predsednik pojasnil, da nas je prehitel čas. Vsekakor bodo volivci imeli priliko, da o tem razpravljajo.

Glede morebitnega težkega stališča, ki ga bo imel mestni odborik v okrajnem zboru pri odločanju kake zadeve v okrajnem merilu bo tu odločala korist skupne komunne. Naloga okrajnega ljudskega odbora bo stremenje, da se samostojnost ljudskega odbora čimbolj okrepi.

Ker predstavlja mesto krepko gospodarsko središče s številnimi podjetji, bo v bodočem okrajnem zboru proizvajalcev tudi primerno zastopano. V upravnem in administrativnem pogledu se v mestu kot samostojni občini ne bo ničesar spremenilo. Upravni aparat se ne more zmanjšati.

Glede kulturnoprosvetne dejavnosti in njenih potreb v Celju je ugotovil predsednik Sveta za kulturo in prosveto tov. Anton Aškerc, da že sedaj ni bilo strogo ločene meje med obema okrajema, ker je okraj Celje-okolica za nekatere ustanove (dijaški domovi) že do sedaj prispeval primeren delež. Gimnazije, učiteljske, gledališke itd. pa služijo tako mestu kakor njegovemu zaledju.

Po daljši razpravi se je oglašil k besedi ljudski poslanec in predsednik OLO tov. Miran Cvenk. Sporočil je mnenje OLO Celje-okolica, ki se je odločil za združitev že pred sprejetjem družbenega plana za leto 1954. Zaradi priprave in podrobnih analiz vse problematike, ki jo je treba za sestavo skupnega družbenega plana proučiti, je potreben načelen pristane ob obeh ljudskih odborov. Le na ta način je mogoče s temi deli prirediti. Vse delo pa naj ima namen koristiti naši komunni, naši skupnosti. Tu ne more biti govora o kakem perspektivnem izkoriščanju enega ali drugega. Koristi skupnega dela bodo vedno večje. Odvisna je bojazan, da ljudski odboriki ne bi imeli enakega smisla bodisi v prid mestu ali okolici.

Ker bo ljudska skupščina LRS razpravljala o uvodoma omenjenem zakonu, sta ob koncu razprave oba zbora sprejela predlog ljudskega odbornika tov. Olge Vrabčičeve, naj posebno zastopstvo MLO Celje prisostvuje tej razpravi, ki ga naj MLO Celje izvoli na tej seji. V to zastopstvo so bili izvoljeni tovariši: Riko Jerman, Ivan Vranjek in Alfred Meznarič. Z izvolitvijo delegacije je bila seja zaključena.

PRVO POSVETOVANJE SLOVENSkih HRANILNIC V CELJU

Smisel za varčevanje je pri naših ljudeh iz dneva v dan večji

Pretekli teden je bilo na pobudo ljubljanske Mestne hranilnice v Celju prvo posvetovanje zastopnikov vseh slovenskih (Ljubljana, Maribor, Celje, Novo mesto, Krško, Murska Sobota, Ptuj) ter nekaterih hrvatskih hranilnic. Iz dnevne, zelo plodnega dela, ki ga je vodil direktor celjske Mestne hranilnice tov. Kocuvan in na katerem je podajal glavne teme dela direktor ljubljanske hranilnice tov. Kovačič, je bilo razvidno, da so slovenske in prav tako tudi hrvatske hranilnice v kratkem času povojnega delovanja dosegle v stabilizaciji našega gospodarstva lepe uspehe. Ti uspehi se kažejo zlasti v osnovni dejavnosti hranilnic. Tako so n. pr. samo hranilne vloge od začetka pa do konca lanskega leta dosegle v nekaterih hranilnicah naslednje naložbe (število v oklepaju pomenijo višino vlog v letošnjem letu): Ljubljana od 128 na 232 milijonov (254 milijonov), Maribor od 26 na 51, Celje od 33 na 58 (72), Novo mesto od 0,9 na 3,2, Krško od 0 na 1,4 milijona dinarjev. Isti uspehi so za beleženi tudi pri uvajanju tekočih računov za delavce in nameščence. Tako so se te naložbe v istem razdobju lanskega leta gibale takole: Ljubljana od 121 na 276, Celje od 8 na 22, Novo mesto od 0 na 1,8, Krško od 0 na 0,1 milijona dinarjev. Med ostalim je n. pr. celjska Mestna hranilnica v lanskem

letu beležila pri posojilih, oziroma kreditih naraščanje od 15 v začetku leta na 46 milijonov ob koncu.

Tekom dela konference je bilo nadalje ugotovljeno, da so hranilnice dosegle zavidljive uspehe le pri zgoraj omenjenih oblikah poslovanja, da pa so zlasti še druge možnosti varčevanja pri nas manj, ali pa prav nič znane. Zato ravno odpade na propagandno delo hranilnic, ki morajo ne samo razširiti svojo mrežo na naše podeželje, marveč izkoristiti vse oblike varčevanja, velika odgovornost. Iz potrebe po nekem skupnem propagandnem centru za vse hranilnice se je pravzaprav rodil sklep, da se ustanovi Združenje komunalnih bank in hranilnic.

Poleg sklepa, da bodo hranilnice strogo čuvale poslovno tajnost in da bodo podatke o vlogah dajale le na posebno zahtevo senata sodišča, so zastopniki slovenskih in hrvatskih hranilnic v razpravi o novi uredbi za hranilnice prišli do zaključka, da je lahko rešiti nejasno vprašanje plasiranja denarnih sredstev tako, da hranilnice povečajo svoj delokrog v smislu poslovanja komunalnih bank. S povečanjem delokroga hranilnic v okvir poslovanja komunalnih bank bo tudi tem denarnim zavodom omogočeno kreditiranje komunalnih del in podobno. M. B.

Z zborovanja rezervnih oficirjev okraja Celje-okolica

Po opravljenih rednih letnih skupščinah vseh 7 pododborov Združenja rezervnih oficirjev okraja Celje-okolica so se v nedeljo, 14. t. m. polnoštevilno zbrali izvoljeni delegati na drugo oziroma od stanovitve tretjo letno skupščino.

Po pregledu zunanjih in notranjih dogodkov je podal izčrpano poročilo o delu predsednik tov. Jože Mrevlje.

Kdor je bil na tej skupščini in tudi sicer vsaj delno pozna delo te važne organizacije, mora priznati, da je njeno delo čutili v okraju in smo z njim lahko zadovoljni. Plemeniti smoter te organizacije, katerega je začrtal ustanovni kongres Združenja leta 1952 v Beogradu, je združiti tudi rezervne oficirje v celjskem okoliškem okraju, katerim je postala ta organizacija dejansko njihova last in so ponosni na njo. Včlanjenih je 95% vseh rezervnih oficirjev. Organizacija je v drugem letu svojega obstoja in dela napravila zopet korak naprej.

Združenje je predvsem skrbelo za vojno-strokovno znanje svojih članov in že drugo leto uporablja eno od najbolj primernih oblik, to so predavanja, ki se povsod vršijo najmanj enkrat mesečno. V tem sta najboljša pododbor v Vojniku in Laškem. Laško je poleg tega priredilo 16. avgusta t. l. izredno uspešno praktično vajo na Planini.

Konferenca je razpravljala o slabih učnih uspehih po srednjih šolah in ugotovila, da je v mnogočem kriva prenapolnjenost šolskih poslopij. Glede slike v vajeniški šoli so dobili pojasnilo, da so sedanji načrti za adaptacijo skladišča na ljubljanski cesti sprejeti in da se bodo dela pričela izvajati.

Veliko je bilo na konferenci govora o delavski mladini, češ da ima vedno zaupanja pri starejših in da je v delavskih svetih in ostalih gospodarskih organih premalo zastopana. Ugotovljeno je, da se skoraj povsod mladine nekako »olepaja«, na drugi strani pa je enako razumljiv razlog, ker se mladina le premalo zanima za našo gospodarsko politiko, saj je mladina na splošno slabo seznanjena s temi problemi, kar je seveda velika napaka. Mladina se prada briga predvsem za svoje plače, medtem, ko na dolžnosti in na široko politično perspektivo rada pozablja.

Delavski mladini je treba nuditi več politično gospodarske vzgoje, jo zainteresirati za naše družbeno življenje. To je naloga vseh političnih organizacij, ki jim mora biti skrb za mladino prvenstveno važnost.

O tem vprašanju je tov. Šumrada povedal nekako takole: Prebogosto slišimo kritiziranje, češ mladina mora ubogati starejše strokovnjake z različno politično preteklostjo. Mladina se mora

zavedati, da se borba za socializem ni začela v njihovi generaciji in ne sme smatrati vse, kar je starejše, za negativno, upoštevati mora, da starejši veliko vedo, veliko znajo. Naloga mladine je, da se uči, da se izobražuje, ker le tako bo lahko polnovredno prevzela vse družbene pozicije v bodočnosti.

Sekretar CK LMS tov. Tine Remškar je poudaril, da morajo mladinske organizacije skrbeti predvsem za dvig politične zavesti mladine. Mladina je storila korak naprej. Treba je z njo reševati tudi politična, a ne samo organizacijska vprašanja. Zabavati se, iskati osebnega zadovoljstva pri kakršnem koli delu v kulturnem, telesnovzgojnem ali tehničnem življenju, to zna mladina (Nadaljevanje na 3. strani)

Pogled na svetu

Proračun Zavoda za socialno zavarovanje v Celju za leto 1954

Pri volitvah delavskega sveta v Tehnometalu bi radi zmešali štrene

Naj že nastopi v mednarodnem ozračju kakršnakoli plima, ki bi barke narodov pripeljala v mirne zalive, zmerom pride kaj vmes, plima je zamujena in »stiska med klečevjem« se znova začne. Kadarkoli nam vzbrsti upanje, da bo resnica prišla na sonce, že se razšopiri laž. Lahko bi rekli z Michelangelom: »Če je resničen starih rekov kteri, je ta: kdor more, noče.« Ali bi se človeštvo res moglo sporazumeti, pa se noče? Najbrž moramo pritegniti modri Porziji v Beneškem trgovcu, ko pravi: »Možgani si lahko izmišljajo zakone za kri, toda vroča čud preskoči hladni ukaz.« Pamet ni kos strastem, častihlepnost, nečimrnost in lakomnost slej ko prej onemogočajo, da bi v svetu zmagale čast, prijateljstvo in dobrot. Mislim, da bi lahko z znamenitim angleškim zgodovinarjem Maucaulayem očitali državnikom, da so »večkrat kljub vsej svoji razumnosti bolj podobni vrbam kakor hrastom,« kadar je treba braniti interese miru in sprave med narodi.

Zdaj je na priliko v zraku ženevska konferenca, ki naj bi pomagala zadušiti vojne požare in žarišča sovražstva na največjem kontinentu našega planeta. Predznaka te konference sta berlinska in ameriška konferenca v Caracasu. Berlinska je pokazala, da niti ZDA niti SZ ne morata spreminjati statusa quo (položaja, kakršen je), da ZDA računajo na usodne potranje težave v sovjetskem bloku, da SZ računa z nepopravljivim nesoglasjem med evropskimi in azijskimi državami, ki ga SZ po mili volji izkorišča proti načrtom ZDA. Ameriška konferenca v Caracasu pa je odkrila tudi vrsto šibkih točk v ameriškem bloku: protikomunistična Dullesova resolucija je bila na konferenci sami razkrinkana kot instrument ameriških monopolov in družb, ki jim pripada Dulles sam. Guatemalski zunanji minister Toriello je to tudi prostodušno izjavil. Latinska Amerika ima dovolj vzrokov, da je nejevoljna. Tu je najprej vrsta evropskih kolonij, ki v 20. st. niso v čast ne gospodarjem ne podložnikom. Guajana je to Angležem že nedvoumno povedala in Angleži niso znali drugače odgovoriti kot z ladijskimi topovi. Zdaj se dviga Honduras, na čemer je zelo zainteresirana Guatemala, ki se je drznila užaliti yankeejski sadni trust. Argentina vidi kolonialni madež v Falklandskih otokih, izredno važni strateški točki na svoji južni meji, ZDA pa te nejevolje ne morejo in ne smejo podpreti, saj bi s tem same s prstom pokazale na »imperialismo yankees«, katerega se vsaj deloma že otresele Costarica, Panama, Mexico in Bolivija. Sam Eisenhouerjev brat prof. Milton se je podal na pot, da pomiri divji Zapad. SZ računa z obema predznakoma ženevske konference in razprava v francoskem parlamentu kaže, da ni verjeti v ugoden potek konference. Nekdanji kandidat za predsednika francoske vlade radikal Mendès France je odločno pobijal možnost vojaške rešitve indokinskega vprašanja, češ, čemu naj Francija vara samo sebe, saj jo je vojna proti Ho Si Minhu že spravila na rob gospodarskega propada. Njegovo mnenje ni zmagovalo, pač pa vlada, ki je odobrila sklicanje ženevske konference in »prizadevanje« za ustavitve sovražnosti. Z drugo besedo, Bidault ni za direktna pogajanja, ampak za mešetarjenje, pri katerem bo toliko, pomudb, da ne bo prišlo do zaželenega sklepa. Non vi si pensa quanto sangue costa (pri tem pa se nič ne pomisli, koliko stane kri), bi lahko pripomnili z napisom na Michelangelovi Pieti. Lanielovi pogoji za mir so pa taki, da jih bodo težko sprejeli predstavniki Ho Si Minha, Laosa, Kambodže in Vietnamu, ki bodo tudi prišli na ženevsko konferenco. In ker bo tu tudi LR Kitajska, bo to po vojni ena najmarkantnejših, usodnih konferenc.

V ZDA dviga prah razdor v republikanski hiši, ki ga nekateri označujejo kot navaden družinski prepir, drugi pa, med njimi sam Stevenson, vodja demokratske stranke, pa kot razcep v stranki. Naj bo že karkoli: ljudje Mc Carthyjevega kova vedno pomenijo za človeštvo hudo nesrečo. In če je nekaj narede — z roko, podero s hrbtom. S svojimi dogmatično konstruiranimi možgani ovirajo človeštvo pri njegovem prizadevanju za svobodo in srečo. Pravijo, da je Mc Carthy v defenzivi, ker je armada nastopila odločno in z njo ve uglednih senatorjev. Ne ve se še, kako je v resnici, vemo pa, da je fašizem politika surove sile in da jo je možno samo s silo uničiti. Kako je to kruto res, se vidi iz tega, ker italijanski irendentizem brez ozira na sestavo italijanskega kabineta pri svojem isiljevanju v ZDA računa predvsem na te protidemokratske sile, da bi škodovali naši domovini.

In končno še nekaj drobnih novic, ki jih zabeležuje seizmograf mednarodnih protestov: da Grki resno zastavljajo vprašanje Cipra, ki da je zanj že prišel čas, priti iz angleških rok v objem matrne helenske dežele; da je avstrijski poslanik Schwarzenberg v Londonu načel vprašanje Tirolske, ki jo italijanski šovinizem romanizira; da šefi NKDV, ki se je zdaj prepletkala v MDV niso več obenem visoki funkcionarji v moskovskem CK in v vladi; da je načelnik tajne policije Peter Gabor na Madžarskem likvidiran brez podrobne

Skupščina zavoda za socialno zavarovanje je na svojem zadnjem zasedanju obravnavala proračun za 1954. leto. Znesek, ki je predviden, je tako visok, da bodo morali ta proračun poznati vsi zavarovanci, vseh 39.000 zainteresiranih ljudi, ker je ravno le-ta namenjen in prav od njih je odvisno ali bodo proračunska sredstva zadovoljevala vse potrebe. Pri tem ne smemo pozabiti na važno stran vsakega proračuna, da bo mo namreč morali pri tako ogromnih sredstvih skrbno varčevati in tudi gledati na to, da prihranimo (seveda ne na škodo potreb zavarovancev) nek znesek in ga vložimo še v druge koristne namene. V preteklem letu je bilo poslovanje zavoda dokaj dobro, saj se je pokazal poslovni presežek dohodkov nad izdatki 79.551.959 dinarjev. Od tega zneska je po sklepu skupščine bilo določeno 30.000.000 din za Zdravstveni dom v Celju, 30.000.000 din za rezervni sklad zavoda. Za zgraditev zdravstvenega doma na Polzeli, ki se predvideva v tem letu, je zavod določil štiri milijone dinarjev, 1.000.000 din je bilo uporabljeno za zdravstveni dom v Ljubljani, ki je že odprt, nadalje bo vloženo 6.000.000 dinarjev za rehabilitacijski center v Laškem, 5.000.000 din za izboljšanje zdravstvene službe v okraju Celje-okolica. Za infekcijski in dermatološki oddelki bolnice v Celju je določenih 2.856.000 dinarjev. Za ortopedsko delavnico v Celju je nakazano Okrajnemu odboru vojaških vojnih invalidov v Celju 200.000 din in Okrajnemu ter Mestnemu odboru Zveze borcev v Celju skupni znesek 500.000 dinarjev za zdravljenje partizanskih otrok.

V preteklem letu je torej poslovanje zavoda prineslo dobre rezultate in bo tudi letošnja glavna naloga in dolžnost članov skupščine, da svojim volivcem prikaže vsebino in pomen proračuna in da pri sindikalnih organizacijah dosežejo obravnavo in tolmačenje pravic ter dolžnosti zavarovancev po Zakonu o socialnem zavarovanju z namenom, da se denarna sredstva pravilno uporabljajo in da se izdatki vzklanjajo s

Uspela letna skupščina Krajevnega odbora Sindikata železničarjev Celja in okolice

V nedeljo, dne 7. III. 1954 so se zbrali delegati iz vseh sindikalnih podružnic železničarjev Celja in okolice, da podajo obračun letošnjega dela v svojih podružnicah, ki so vključene v krajevni odbor sindikata.

Vredno je med drugim omeniti in izreči priznanje predsedniku krajevnega odbora sindikata železničarjev tovarišu Alojzu Sagadinu, ki je zelo obširno prikazal delo odbora v preteklem letu. Dotaknil se je vseh nalog, ki čakajo bodoči odbor v letu 1954. Najvažnejši problemi, ki so pred sindikalnimi organizacijami, so samoupravljanje na železnici in v socialnem zavarovanju, pa tudi vprašanje priznanja let za pokojnino in ideološki razvoj posameznikov. Glede ideološkega dviga je bilo poudarjeno, da je splošno znanje bodisi predpisov samih služb železnice, posebno pa poznanje ostalih zakonskih predpisov, ki urejajo naš gospodarski sistem, še v veliki meri premajhno, da bodo železničarji kos nalogam, ki jih čakajo v bližajočem se samoupravljanju na železnici.

Razprava je bila zelo živahna, vse-skozi plodna in konstruktivna. Posamezni govorniki so razpravljali o življenjskih problemih, vtis pa imam, da je razprava o železniškem športnem društvu zavzela prevelik razmah, ki pa nikakor ni škodljiva. Med drugim so sklenili, da dobi društvo denarno pomoč v znesku 40.000 din, iskali pa bodo še druge viire pomoči. Nadalje se je k razpravi oglasil tudi zastopnik Teritorialnega odbora železničarjev tov. Stane Jereb, ki je razložil nov način poslovanja železnice v samoupravljanju ter način nagrajevanja uslužbencev in delavcev na železnici. Prav tako je podal svoja izjavljana predsednik OSS tovariš Albin Medved, ki je opisal življenje mesta Celja v gospodarskem in političnem smislu. Na zaključku svojega govora je tovariš Medved izrazil priznanje železničarjem, da kljub svojemu težkemu delu in marljivju delajo na sindikalnem delu in poudaril, da spada krajevni odbor sindikata železničarjev

utemeljitve; da je Červenkov v Bolgariji uprizoril nekako čisto po načelu izraelskega »grešnega kozla«, da pa je pri tem izbral med svojimi sodelavci, nič pa ni pokazal na dejanske vroče težave; in končno, da je Seelba dobil v parlamentu komaj 17 glasov večine; čeprav je, kakor vsi drugi predstavniki italijanskih vlad žongliral s tripartitno izjavo in s sklepom z dne 8. oktobra 1953 o Trstu. Italijansko obnašanje glede Trsta je klasičen zgled nasilne imperialistične politike. Italija ne ceni naših naporov za svobodo in mir. Lahko obsojimo njeno politiko z besedami iz nekega Michelangelovega soneta: Ne ceni tisti, ki je sam brez cene. Sramoti pa še ni kraja in njena propast se veča. T. O.

splošno gospodarskim stanjem.

Kot osnova za sestavo letošnjega proračuna je služil planirani plačni fond, ki znaša za 1954. leto 3.342.640.000 din. Po obstoječih predpisih pripada zavodu za socialno zavarovanje v Celju 10% prispevek, kar znese 334.264.000 din, poleg tega pa dobi zavod še 7% prispevka od izplačanih pokojnin v znesku 39 milijonov din in je torej celotni proračunski dohodek 373.264.000 din. Kljub dobri analizi in vsestranski obdelavi predvidenih dohodkov in izdatkov pa nastaja v letošnjem proračunu deficit na proračunska razlika od 27.560.000 dinarjev. Celotni izdatki namreč znašajo polnih 400.824.000 dinarjev. V letošnjem letu se bodo namreč znatno zvišali izdatki za ambulantno in zdravniško zdravljenje in za zdravljenje zobov, in sicer zaradi tega, ker morajo ti zavodi plačevati v letošnjem letu namesto prejšnjih 10% kot prispevek za socialno zavarovanje enotno višino, ki znaša 45%. Nadalje se bodo povečali stroški za zdravljenje v kopalniških in klimatskih zdraviliščih, ker predvideva zavod večje število otrok, ki naj bi se v tem letu zdravili po teh zdraviliščih. Vnešen je tudi novi znesek, in sicer dajatve za starostne pokojnine v višini 10 milijonov 500.000 dinarjev, česar v lanskem proračunu ni bilo. Zaradi obsežnega dela na zavodu in zaradi ustanovitve treh podružnic (v Slov. Konjicah in Rog. Slatini, kjer že poslujeta ter v Zalcu) je moral biti zvišan tudi lanskotletni znesek za osebne izdatke.

To je za enkrat proračun, katerega izvedba pa seveda ni odvisna izključno od skupščine. Proračun je in bo rezultat celotnega našega gospodarstva, predvsem pa rezultat pravičnega odnosa do zavarovancev in še posebej odnosa zavarovancev do socialnega zavarovanja in sprejetega proračuna.

Stevilke so take, da se mora vsak resen človek in še posebno delovni človek ob istih zamisli in z vsemi silami delati na tem, da bodo le-te v življenju našega delovnega človeka in vseh, ki so odvisni od proračuna, ustvarile dejanski in najboljši uspeh.

v Celju med najboljše v Okrajnem sindikalnem svetu Celje. S svojo navzočnostjo je pozdravil prisotne delegate tudi tovariš Kleč kot zastopnik Inšpekcije dela pri OLO Celje-okolica in v nekaj besedah izrazil zadovoljstvo nad budnostjo in delom železničarjev.

Za še boljše in uspešnejše delo novega odbora KOS so izglasovali sklepe, ki bodo pripomogli k še uspešnejšemu delu tako na političnem kot na gospodarskem področju sindikalnih podružnic. Z letne skupščine so poslali resolucijo Teritorialnemu odboru železničarjev v Ljubljani in Centralnemu odboru Zveze sindikatov Jugoslavije v Beogradu, v katerih izražajo delegati svojo voljo in predanost nadaljnjemu delu za boljši in hitrejši razvoj socializma v naši domovini. Ki-do

Kakšno vino točijo gostilničarji v nekaterih celjskih gostilnah?

Analize vzorcev vin, ki jih točijo privatni gostilničarji, so dokazale, da se v privatnih gostilnah v večini primerov toči vino, ki ni primerno za promet in je pokvarjeno. S takim načinom poslovanja se dejansko oškoduje potrošnika, ki mora za vinsko kapljico »odrajtati« kar tepe denarce. Centralni higienski zavod (živilsko kemični laboratorij) v Ljubljani je ugotovil, da so v večini preiskanih primerov točili vino, ki je ciknjeno ter ima pomešano tudi samorodnico (šmarcnico), ali je celo pomešano z vodo, saj nima niti 8% alkohola. Ker pa je tako vino ugotovljeno večinoma v privatnih gostilnah, je potrebno najostreje ukrepati, da bi onemogočili tako razpečevanje alkoholnih pijač.

Gostilna pri »Ribiču« je točila ciknjeno vino, motnega izgleda, ki je dosegalo komaj 8,4% alkohola. To dobo bo tako denaturirano in se bo lahko uporabilo le za predelavo v kis ali pa žganje. Okrožni higienski zavod Celje

Nekaj iz življenja diagnostične postaje v Celju

Vsak ponedeljek sprejema celjska diagnostična postaja nove paciente. V času od 8. do 13. t. m. je bil zaseden moški in ženski oddelke.

V ponedeljek smo se v ranih jutranjih urah pričeli zbirati v pisarni navedene ustanove. Skupinsko smo prejeli sveže penilo, se okopali, nato pa nas je sestra odvedla v bolniško sobo. V čistih, belih posteljah smo navezovali stike s sotovariši. Navadno se je pogovor sukal o boleznih, o doživljajih in podobno.

Pričeli so s pregledi. Največ preglastic nam je povzročalo požiranje gumijaste cevi za določanje želodčnega soka. Pri

Za volilve v delavski svet so se tudi v Irgovskem podjelju »Tehnometal«, ki se je pred kratkim preimenovalo v »Kovnotehna« temeljito pripravili. Volitve bodo 25. marca. Imenovana je že volilna komisija, komisija za sestav volilnega imenika in kandidacijska komisija.

Upravni odbor sindikalne podružnice v podjelju pa je glede sestava kandidatne liste imel seslanke po oddelkih, na katerih se je izvršila anketa, kjer so lahko vsi delavci in nameščenci, katerih je blizu 200, izrazili svobodno voljo o kandidatih za nov delavski svet.

Na sestanku so izvolili tudi kandidacijsko komisijo, ki naj na podlagi predlogov sestavi kandidadno listo in jo predloži volilni komisiji.

Agilacija za predlagane člane novega delavskega sveta je bila povsod dobra. Članom kolektiva je bila pojasnjena napaka, storjena na lanskotletnih volitvah. Sestav lanskega delavskega sveta je bil namreč tak, da ni bilo v njem niti ene žene, čeprav je v podjelju zaposleno 35% žensk.

Samo v enem oddelku, kjer se vrši manipulacija s tehnično železnino, je ta sesanek kaj čudno izvenel. V tem oddelku delavci opravljajo najtežje posle, zato se jim nujno ljudi gotovi pripomočki za lažje delo in očuvanje obleke. Tako imajo poleg delovnih oblek še usnjene predpasnike in usnjene čeltnike za roke. Razumljivo je, da se li predmeti sčasoma uničijo, toda tudi pri teh je treba štediti. Gospodar v podjelju mora skrbeti za to. Ko pa so razpravljali o kandidaturi osebe, ki je gospodar, so mu štedujo zamerili.

Izgleda pa, da je tudi vodja tega oddelka napačno pojmovalje dve, treh delavcev podpiral, čeprav je bila njegova dolžnost, zlasti še kot vidnega člana delavskega sveta, da nepravilno

Iz življenja organizacij SZDL

Letni občni zbor SZDL v IV. četrti

V torek zvečer je bil v dvorani Narodnega doma letni občni zbor organizacije SZDL IV. četrti. Ceravno je bila dvorana precej napolnjena, je vendar bila udeležba dokaj nizka, saj šteje organizacija nad tisoč članov.

Po izvolitvi odborov in komisij je imel politično poročilo predsednik tov. Anton Maljaž. To poročilo je bilo dobro pripravljeno. Obsegalo je zunanje politične dogodke v zadnjem letu, poleg tega nase notranje politične dogodke in važnejše uspehe, ki jih je SZDL v okviru republike storila. Pogrešali pa smo konkretnega političnega poročila s terena, kar bi navzoče gotovo tudi zanimalo in sprožilo morda bolj živahno vseslansko razpravo. Poročilo tajnika je vsebovalo poleg izključno organizacijskih vprašanj še poročilo o delu posameznih komisij. Tako je na primer kulturno prosvetna komisija ugotovila porazno razmerje učnih uspehov v naših srednjih šolah. Gospodarska komisija je ugotavljala razne nepravilnosti med letom in bila stalno v tesnih stikih z organi mestnega ljud-

bo ta ukrep takoj izvršil. Gostilničarka Naprudnik Pavla je točila neprimerno vino, pomešano s samorodnico. **Halozan Avgust**, gostilničar iz Celja, je točil kislavo vino, pomešano s samorodnico. **Belejo Matevž**, gostilničar iz Celja, je točil vino, pomešano s samorodnico in tudi z vodo, saj je vino vsebovalo le 7,4% alkohola. Enako so točili neprimerno vina še **Krašovec**, gostilničar iz Zagrada in **Ota Lovrenc**, gostilničar iz Zavadne. **Tlaker Marija** iz Teharj je točila vino, pomešano s samorodnico. Gostilničar **Inkret** iz Štor je točil ciknjeno vino. Gostilničar **Koželj** iz Štor je točil motno vino, vodenega okusa, slabih organoleptičnih lastnosti, ki se mora takoj denaturirati. Vsi ti gostilničarji bodo predani sodniku za prekrške v kaznovanje. Trgovinsko gostin-ska zbornica pa bo obravnavala in kaznovala vse te primere pred častnim sodiščem, ki bo izreklo svojo sodbo za to vrsto škodljivega poslovanja.

Riba smrdi pri glavi . . .

V prihodnji številki bomo objavili odgovor Občanskega ljudskega odbora Škofja vas na članek pod zgorajmim naslovom. Enako bo objavljen odgovor MLO Celje-mesto, ki bo na podlagi argumentov še podrobneje pojasnil trditve v že objavljenem članku. Uredništvu »Savinjskega vestnika« so predloženi primeri različnih pritožb in prošenj, iz katerih se brez dvoma da ugotoviti, da so navedbe v članku točne in utemeljene. Zaradi pomanjkanja prostora v tej številki bomo objavili oba dopisa v celoti in s tem pravilno seznanili naše bralce o tem primeru.

stališče pri teh delavcih ovirče. Tega ni storil, daje pa vtis, da zlasti njemu ugaja, da ne prodré človek, ki je od leta 1942 aktivno sodeloval v NOV, bil večkrat ranjen in tudi danes aktivno politično dela v organizaciji ZKJ in SZDL. To domnevo potrjuje dejstvo, da je on v času najhujših dni slovenskega ljudstva pomagal okupatorju s tem, da je na Sp. Huđinji priganjal ljudi na večerne tečaje nemškega jezika.

Pri podrejenih delavcih pa se skuša kaj čudno uveljaviti s tem, da izreče marsikatero pikro pripombo. Ko je disciplinsko sodišče kaznovalo nekega delavca, je dejal: »Jaz se s to kaznijo ne strinjam, vidijo samo majhne stvari, velikih rib' pa ne.« Ravno njegova dolžnost, z ozirom na funkcijo v dosedanjem delavskem svetu pa je bila ta, da se bori za red in disciplino v podjelju, ne pa da se na svojsven, socializmu tuj način, skuša prikazati kot borca za delavske pravice. Tako so včasih nastopali klerikalni veljaki in nastopajo še danes nekateri klerikalno pobarvani nasprotniki sedanje družbene ureditve.

Svojo avtoriteto med delavci skuša obdržati in uveljaviti tudi s tem, da v nekoliko kritičnejših situacijah podjelja izjavi delavcem: »Sest delavcev bom predlagal za odpust.« O tem pa ni razpravljati niti organ delavskega samoupravljanja niti uprava podjelja.

O takh ljudeh, ki se z življenjem med okupacijo ne morejo ravno pohvaliti, temveč ravno nasprotno, a se danes kažejo kot »borce za delavske pravice«, bo pač moral razmisliti novi delavski svet in jim onemogočiti, da bi se s takimi jezuitskimi metodami skušali zopet uveljaviti.

skega odbora, ki so o tem ukrepali. Blagajniško poročilo je pokazalo, da članstvo ne plačuje redno članskih prispevkov in da veliko dolguje. Mnogi poverjeniki svojih dolžnosti niso v redu izvrševali.

Razprave se ni udeležilo veliko ljudi. Govorili so predvsem o vzgojnem vprašanju mladine. Nekalere zgrešene razprave so privedle do pozitivnih ugovorov in pojasnjevanj, tako da so se na-polest le zedinili, da vzgoja mladine peša večji del le pri starših, ki bodisi s svojim vzgledom, zaradi nepravilnega odnosa do mladine in brezbriznosti puščajo mladino česti in slabim vplivom.

Nadalje so govorili o novem stanovanjskem zakonu, o volitvah stanovanjskih svetov in o stanovanjskih vprašanjih na sploh.

Tov. Ravber je načel zelo aktualno vprašanje naših šol. Obrazložil je, da so porazne številke o učnih uspehih imele svoj pozitiven vzrok. V nižjih gimnazijah so otroci, ki so po svoji umski zmogljivosti nedorasli za zahtevnejše snovi. Nižjo gimnazijo obiskujejo vsi, neglede na njihovo sposobnost in voljo do šolanja. Predlagal je, da bi tudi v Celju in okolici ponovno uvedli osmerazredne osnovne šole, gimnazije pa bi na ta način sprejemale le tisto mladino, ki ima za nadaljevanje šolanja voljo in pogoje. Zborovalci so ta predlog pozdravili.

Občni zbor je iz razprave izvelkel naslednje sklepe: povečati je treba skrb za boljšo vzgojo otrok v družinah. To vprašanje je treba gledati kot prvotnozredno in se tesno povezati z Društvom prijateljev mladine, signalizirati društvu vse kričeče primere; pri volitvah hišnih svetov mora Socialistična zveza napeti vse svoje sile, da bodo v svete prišli zares dobri, odgovornosti zvesti državljani. Glede šolskega pa so se zedinili, da bi v prihodnosti to vprašanje enkrat posebej obravnavali, ali pa celo izvedli anketo ter na tak način predložili merodajnim organom svoja mnenja, da se sistem šolstva spremeni.

Ceravno je bil občni zbor ponekod pomanjkljiv, se napolnil vendar lahko trdi, da je politično delo v tej četrti nekam napredovalo in da je dosedanj odbor imel precej uspehov. Novi odbor je pomlojen s svežimi ljudmi, ki drugače niso preveč obloženi z delom in funkcijami, zato lahko pričakujemo v bodoče še več uspehov.

H. Tiemeyer,

Mladost pred sodiščem

(Ob premieri 10. III.)

Stara stvar je, da drama učinkuje le tedaj, če ima res nekaj povedati in če to pove na čim bolj splošno razumljiv način. Zato imajo drame, ki obtožujejo, že od davnih časov, najmočnejši odskri učinek, saj je snovi za to vedno dovolj. Seve, umetniško najpopolnejše so med njimi tiste, v katerih dramatik pokaže tipične ljudi in tipična dogajanja, ki sama na sebi obtožujejo in obsojajo, dramatik pa kakor da ne sedi na sodnem stolu. Z drugo besedo, umetnost in prav posebej gledališka umetnost se ne more osvoboditi odgovornosti pred človeštvom, pred skupnostjo in je toliko močnejša, kolikor bolj z vso svojo vsebinsko in oblikovno potenco načelja in razrešuje socialna in etična vprašanja v smislu humanističnih idealov. Tako je bilo poslanstvo dramatika v antiki in je oživelo v novi nacionalni obliki v dobi humanizma in renesanse, v naši dobi pa mora prav tako služiti tistemu, kar je »na tapeti« vsega sveta. S tem ni rečeno, da se mora drama vsebinsko uniformirati. Saj je življenje tako pisano, »vse nas privija in vsak po svoje v njem se zviija«, so pa težave, ki povezujejo človeške množice in vzbujajo v njih ista občutja in čustva, iste predsodke in razsodke. Ena takih dram, ki do povsod povedala svoje in vsakomur nekaj, je tudi pričujoča holandska drama. Zato in zaradi tega, ker je tudi v igralskem pogledu popolnoma uspešna, je ta drama v celjskem gledališču povzela premiersko publiko v tako enodušno pritrdjevanje in priznavanje, kakršnega, bogni, v Celju še nismo doživeli po osvoboditvi, vsaj ob domačem odru ne. Duh dela je takorekč postal duh publike. Kako daleč se odmakne ob takem doživetju Nietzschejevo mnenje o Schillerju ali Stifterjevo stališče do »tendenčne« umetnosti! Kar je v človeku čistega in lepega, ni mogoče uničiti in ostaja za zmerom jamstvo Goethejevi umetniški oporoki: Denn edlen Seelen vorzuföhren, ist wünschenswertester Beruf.

Pravzaprav ne mislim pisati običajno poročilo o novem dogodku v našem gledališču, marveč le nekako dobro podprt poziv in vabilo, da si ga celjsko in okoljsko občinstvo dobro ogled.

Režiser Branko Gombac, čigar gledališče, ne ravno z rožicami posuto pot zasledujemo že sedem let, je s postavitvijo tega dela doživel naravnost prodoren uspeh, h kateremu mu lahko čestitamo, čestitamo pa lahko tudi ansamblu. Razprava pred sodiščem za mladoletnike nam v jedrnat, zgoščeni obliki prikaže dramo mladine, ki je do-

raščala med vojno in je nad razvojem po vojni razočarana. Vzroki? Holandski dramatik jih išče v družbi, politiki, v socialnih razmerah, v strahotah vojne same in v ljudeh, značajih. Srečali sta se sociologija in psihologija v zelo bistrem, odločnem in neustrašenem piscu, njuno soočenje pa nam je pokazalo na odru vsega pomilovanja vredne ljudi, stare in mlade, pokaže pa tudi tiste, ki jim je naloga držati red in čuvati pravico. Ali ni usoda mlade morilke Ane Daalders, ki nam jo je na odru v dveh urah preživela Mina Jerajeva, do dna srca pretresljiva, poučna, taka, da nam zaposli um in srce? Z Jerajevno smo dobili igralko, pred katero drži cesta k velikim uspehom. In ta Piet, ki ga je dal Janez Skof? Kako bedna mladost, a vendar kakšen človek v njem! Vsakemu dopoveduje o dobrem jedru v človeku, vsakomur ukazuje, da je treba s tem jedrom računati in ga spoštovati. Skof je igral impulzivno, brez iskanja za podrobnostmi in podal Pietov značaj, kakršen je. In Peerov Niekert? Ves drug kakor Piet, iz mehkega testa, ves umazan od vojne mladosti, a vendar še popravljen. Peer ga je intenzivno doživljal in pokazal, kako je v letih, odkar ga na našem odru nismo videli, zorel. Strnadov oče je bil s svojo skopostjo, vaze zaprto igro posebnost zase, pravzaprav dragocenost. Manj doživeta, a vendarle dobro postavljena in igrana je bila mati Marije Gorske. To je bila petorica, ki je nosila težo predstave in je v celoti zaigrala tako, da je drama s svojim pomenom in namenom zrasla preko prostora in časa. Potegnili nas je s seboj prav s tem, ker smo imeli vtis, da igralci z razpravo žive, da so šli iz sebe, kakor pravimo.

K temu so pripomogle tudi bolj okvirne osebe. Najprej Marjanca Horvat-Krošleva, ki je nastopala v osebi Eve de Bruin, nadzornice pri policiji,

ki utegne biti nekaka nosilka avtorjevih idej, a je niti ni treba presojati tako, saj predstavlja s svojim materinskim odnosom do jetnice, s svojimi nazori o pravi in družbi tisti novi humanizem, brez katerega naše življenje ostaja v temi brezupnosti, okorelosti in brezdušnega paragrafstarva. Je kakor mavrica, ki se boči nad črnim obneb-jem tragedije, rastoča iz avtorjeve vere v človeka. Horvatova je dala v svoj lik nekaj tako toplih tonov, da ostanejo nepozabni. Tudi Jeršinov sodnik je bil impresiven igralski lik, dostojanstven, zmeren, v svojem jedru človek, ne samo tipičen predstavnik zakonitosti. Primeren ventil in napetem vzdušju je bila Hogendorstova, ki jo je izvrstno podala Zora Cervinkova, pa tudi Tomišč je s kriminalnim uradnikom postavil dobro, čeprav manj pomembno figuro, isto velja za Mirnikovega slugo.

Nekatere je morda motil žargon, ki ga mladoletniki govorijo. Res je surov in po okusu, ki je nekaj časa vladal in prevladal na odru, za oder pravzaprav neprimeren. Toda z umetniškim jezikom je tako: izraz mora biti snovi primeren, če in če. Če bi ne bil, bi tudi z njim ustvarjali čas, ki ga ni med nami, kakor bi rekel Leustik. Seveda mora iti vsak izraz na »zlato vago«, če ima res veljavno čustveno vsebino in povedno moč. Vprašanje odrskega jezika se zadnje čase pri nas sploh pogosto zastavlja ne samo ob dramah, ampak še bolj ob filmu n. pr. ob »Ves-nis«. Vprašanje se rešuje v glavnem tako, kakor smo pri nas navajeni po najrazličnejših školskih in slovnica-rskih pravilih. Čuti pa se, da je povojni čas prinesel nekaj novega in da bi tudi mi rabili več izrazov za »jezik« (kakor n. pr. imajo Italijani: lingua in lingua-ggio), rabili pa bi tudi kakega jezikovnega filozofa.

T. O.

REDEK JUBILEJ

Te dni je obhajal redek jubilej eden najmarljivejših kulturnoprosvetnih delavcev v Celju. Polnih 30 let je potekalo od tedaj, ko je Janko Hočvar, šef računovodstva železniške sekcije v Celju, zbral in vodil svoj prvi tamburaški zbor v Zagorju. To je bilo 1. 1924.

Od tam ga je vodila službena pot v Celje, Šoštanj in Novo mesto. Povsod je znal najti mlade ljudi, ki so imeli veselje do glasbe in prosvetnega udej-snovanja. Tako je učil in vzgajal, kjer koli je služboval do pričetka zadnje vojne. Po osvoboditvi je zbral Janko Hočvar prvo skupino tamburašev v sindikatu živlcev. Ta tamburaški zbor se je vključil leta 1947 v SKUD »France Prešeren«. Od tedaj dalje pa je tamburaški zbor številčen in kvalitetno rasel, tako da je pod vodstvom svojega ne-umornega dirigenta postal najboljši

tamburaški orkester v Sloveniji. V letih 1949 do 1952 je Janko Hočvar služboval na železniški direkciji v Ljubljani. V tem času je organiziral in izvedel pri železniški direkciji svoj tamburaški zbor, ki je nastopil nekajkrat tudi v Celju. Jubilar Janko pa je pred dobrim letom pričel vaditi še tamburaški zbor pri poštnem kolektivu v Celju. Po komaj dobrem letu je ta zbor že nekajkrat javno nastopil. Vse to je bilo Janku še vedno premalo. Da bodo nekoč prijetni zvoki tamburice doneli tudi v naših vaseh, vadi tamburanje tudi na učiteljski, kjer bo v prav kratkem času nastal nov tretji tamburaški zbor v Celju. Ta nov tamburaški zbor je še posebno pomemben, saj bodo mladi učitelji in učiteljice nekoč novi vzgojitelji in organizatorji tamburaških zborov in orkestrrov. Vse to je povedano v nekaj kratkih stavkih, jubilar Janko pa žrtvuje za to delo mesečno po 100 ur vaj. Janko Hočvar je od ustanovitve dalje predsednik SKUD »France Prešeren«, aktivni član »Prešernove godbe«, član izvršnega odbora Ljudske prosvete v Celju itd. K temu delovnemu jubileju jubilaru iskreno čestitamo.

Lutkovno gledališče iz Ljubljane je gostovalo v Braslovčah

S kakim zanimanjem spremlja naša mladina vsako kulturno dejavnost, priča nabit polna dvorana o priliki gostovanja Lutkovnega gledališča iz Ljubljane dne 9. marca t. l. na braslovčnem odru. Posrečeno izbrana lutkovna igra »Skrbi Petriljkove mame« mladine ni samo ganila, marveč jo je spravila kar iz sebe, ko je lahko pri igri tudi sodelovala. Neprisiljeno, odkritosrčno in z globokim čustvovanjem je odgovarjala

na vprašanja lutke-zagovornika starejših ljudi Pavihe in enodušno obsojala kruto ravnanje brezsrčnega Naceta. — Take igre so velikega vzgojnega pomena in zelo podpirajo prizadevanje vzgojiteljev pri pouku moralne in družbene vzgoje naše mladine. Stariši in mladina so bili za uprizoritev te igre zelo hvaležni. Vsa dvorana je spontano zaželela: Pridite še!

F. Svetina:

Problemi gimnazijskega šolanja, strokovna vzgoja in učni načrt

(Dalje)

Smo času, ki nujno terja reformacijo splošnega pouka na naših gimnazijah. Živahna razprava v dnevnem časopisu nam kaže, da je zanimanje za problem srednjega šolstva precejšnje. Ne bom ponavljal vseh ugotovitev, ki so jih podali člankarji, ampak bi se ustavil samo pri dveh stvareh: pri učnem načrtu in slabem uspehu, ki ga beležijo statistike skoraj vseh gimnazij v naši državi.

Po mojem mnenju je največja napaka sedanjega študijskega režima naslednja: Gimnazija zahteva silno mnogo truda, vztrajnosti in zdrave ambicioznosti. Toda efekt je manj kot polovičen. Razmerje med vloženim trudom in dobljenim znanjem je negativno. Nekateri valijo krivdo na mladino, drugi zopet na profesorski zbor. Mladini očitajo nerensnost, lenobo in popolno ravnodušnost. Absurd! Če to drži, potem mora držati tudi to, da je skoraj polovica mladine ničvedna. Statistike namreč kažejo, da se odstotek pozitivnih giblje od 40 do 70%. Iz tega nam mora biti jasno, da

je takšno mnenje zagrešeno. Nihče si ne more dovoliti zagovarjati mnenja, da je polovica današnje mladine lena ali umsko nedorasla. Nekaj že, toda ne polovica! Kje so torej vzroki? Profesorji? Ne, tudi oni niso krivi, oni predavajo po učnem načrtu in zahtevajo po učnem načrtu. Torej učni načrt! Učni načrt je preobsežen in kakor bom skušal dokazati, tudi nepopoln. Na primer: Matematika se podučuje osem let; dva meseca po maturi se velika večina abiturientov muči z logaritmiranjem troštevničnega števila. Kljub obsežnosti učne snovi pri kemiji in fiziki dva meseca po maturi mnogi ne vedo več kaj so to stihometrični zakoni in osnovni zakoni mehanike. Z zgodovino, zemljepisom in biologijo ni dosti bolje, da ne govorim o jeziku, ki jemljejo največ časa in so zato najbolj osvojeni. Ne samo jeziki, profesorji sami postanejo kmalu osebni sovražniki prizadetih nesrečnikov.

Nekdo od profesorjev je dejal: — Ob takem stanju je tudi matura izguba

Pred kratkim smo poročali o delu in uspehih društva »Svoboda« iz Rog. Slatine. Na sliki vidimo novo ustanovljeni ženski pevski zbor, ki je že uspešno gostoval s samostojnim koncertom na Bledu.

»...da ne bomo pozabili na dragocenost osvoboditve«

Kot 132. zvezek svoje knjižnice je Mohorjeva družba pred kratkim poslala med svoje številne čitatelje Lojzeta Avsenaka spominske črtice »Iz Starega pisara«. S tem toplo in občuteno napisanim črtivom (vel. B6, str. 110), je založba znova povečala že lepo zbirko svojih posebnih izdaj z narodnoosvobodilno tematiko, da spomnimo le na nekatere: Vilfan-Krofič: Skozi trpljenje v lepše življenje (1947); Cvetko-Krofič-Tomažič: Težki časi (1947); Ivan Kocmur: Primorski borci za svobodo (1948); Izbor črtic iz bojev za svobodo (1949); Gmajnar: Črtice iz fašističnih ječ (1949); Mimi Konč-Malenšek: V življenje (1949); in dalje: Roševske pesmi iz ječe in pregnanstva, nekaj dramske literature (Cajnar, Hudales, Drev) itd.

Lojze Avsenak, ki ga je bilo že srečati med našimi pripovedniki (na primer Nova obzorja 1950), nam v petnajstih črticah pričujoče zbirke v preprostem, a tu in tam tudi malo skonstruiranem jeziku, ki ne odgovarja neposrednemu doživetju in občutju, ki veže iz njih, živo obuja spomin na grozote Starega pisara 1941—1945. Vsa zbirka je ena sama pretresljiva zgodba o na smrt obsojeni dobroti; o »satan-skem izboru« za smrt pred zidom; o »divjanju nečloveške surovosti, ki je še bolj razplamenela odpor na življenje in smrt; o »veri v pravičnost; o ljudeh, ki jim tudi na poti na morišče ni bila prizanešana »kupa gorja«; o hrepenenju po zunanjem svetu, ki je bil jetniku omejen le na pogled na »nekaj streh mestnih hiš, cerkveno streho z zvoni-

kom in kos neba z jato svobodnih golobov; o bolečini, obupu in blazni grozi, ki so spremljali transporte in smrt; o »poteptani in uničeni duši«, ki so ji »prekleti storili več, mnogo več, kakor bi jih bile mogle storiti svinčeneke; o človeku, ki je prebolel tifus le zato, da bo »ljubil rodno grudo do zadnjega diha«; o prvih zarjeh svobode in o prvih korakih v novo življenje in v resnično svobodo.

Ovitek tega najnovejšega prispevka k spominski literaturi o trpljenju našega ljudstva je zasnovan inž. arh. Slavko Pengov — vsebini odgovarjajoče: jetniško dvorišče z osušenim drevesom brez življenja in poplavljenost s človeško krvjo.

Zbirka je tedaj ponovno domoljubno potrdilo izpovedi založnice, ki jo bremo v uvodu ene njenih prvih tovrstnih izdaj: »Ne bilo bi prav, ako bi v delu in skrbah za novo življenje utonila naša živa misel na minulo trpljenje in na izreden pomen preteklih dogodkov. Kar je popisano v tej knjigi, je samo drobec vsega tistega, kar smo morali vzeti nase. Ni umetnika, ki bi mogel upodobiti bolečino vseh naših ljudi, ki so ostali zvesti sebi in svoji domovini. Preveč je bilo strahot in preveč ljudi, ki so jih doživljali. Zato pa bo lahko marsikdo ob branju teh zgodb v mislih obnavljal svoje, samo njemu do konca znane. Tako nam bodo ostali tisti dnevi za vse čase jasni in svetli. V nepretrdnem spominu nanje ne bomo nikoli več pozabili na dragocenost osvoboditve.«

G. G.

ZA ZDRAVJE NAŠIH OTROK

Mestni odbor RK je tudi to leto že pričel zbirati prijave otrok z nujnimi zdravstvenimi indikacijami, ki so potrebni zdravljenja na morju.

V preteklem letu je Mestni odbor RK poslal na zdravljenje v okrevališče Glavnega odbora RK v Savudrijo 45 otrok iz Celja. Večina otrok je bila iz delavskih in socialno šibkih družin, saj je organizacija RK 11 otrokom krila celotne stroške zdravljenja, 22 pa s prispevki staršev (višek nad otroškimi dokladami).

Med otroki je bilo več težkih primerov rahitisa, astme, slabokrvnosti in raznih obolenj, vsi pa so bili nujno potrebni zdravljenja in okrevanja na morju.

Pravilna in skrbna nega pod zdravniško kontrolo ter izdatna in zdrava hrana sta v enomesečnem bivanju na morju vsem otrokom izboljšala njihovo zdravstveno stanje, kar je potrdil tudi zdravniški pregled in izjave staršev po vrnitvi otrok domov.

Da nam je uspelo toliko otrok poslati na zdravljenje, je bila zasluga Sveta

za prosveto pri Mestnem ljudskem odboru. Le z izdatno finančno podporo te ustanove, je organizacija RK lahko nudila tolikim revnim otrokom zdravljenje.

Tudi v tem letu se prijavljajo otroci z raznimi težkimi obolenji. Kolikim bomo lahko nudili zdravljenje, je odvisno od razumevanja in finančne podpore raznih ustanov in članov RK.

V začetku leta 1953 je Mestni odbor RK zaprosil vsa večja podjetja v Celju za podporo, ki mu je potrebna za organiziranje zdravstvenih akcij. Niti eno podjetje ni prošnje ugodno rešilo, čeprav so bili na zdravljenje večinoma otroci iz delavskih družin.

Da organizacija Rdečega križa lahko izvršuje naloge zdravstveno socialnega značaja, ki so vsak dan večje, je zvišala članarino od 24 letno na 60 din. Vsi socialno čuteči Celjani, ki se zanimajo za delo te organizacije, bodo še nadalje, kljub povišani članarini, ostali zvesti člani najbolj socialne in človekoljubne organizacije na svetu. S. I.

Nekoliko več o vprašanih aktivih na podeželi je iznesel sekretar doledanega OKLMS tov. Gradskih, ki se je dolokoli mnogih konkretnih vprašanj, med temi tudi nezaposlenosti mladine in odnosa podjetij do tega problema. Podjetja so mnogokrat loga in birokratska v svojem renabibilnosnem računu, zlasti kadar bi bilo treba poiskati nova delovna mesta za žensko mladino. V okraju in mestu je trenutno nad 4000 nezaposlenih mladincev in mladink.

Konferenca je izvolila nov skupni okrajni komite. Sklepov komisija ni pripravila kar isti dan, dobila pa je pooblastilo od navzočih, da iz zapisikov lake sklepe sestavi in jih dostavi vsem aktivom.

S konference so poslali resolucijo republiški ljudski skupščini, v kateri priporočajo skupščini, naj zakonito obvezno nadaljevalno šolanje kmečke mladine. Sklenili so tudi, da bo posebna delegacija odnesla na grob narodnega heroja Borisa Kidriča venec ob obeliskih njegove smrti. Posebno resolucijo in pozdrave maršalu Titu pa bo odnesla osebno delegacija, ki bo v kratkem obiskala predsednika republike.

dolgo ne more nihče trdit in očitati, da je današnja mladina glasbeno pokvarjena in se zanima samo za afri-kanski jazz.

Slično je vprašanje študija likovnih umetnosti. Nesmiselno se mi zdi šest let poučevati risanje, 500 ur ne more biti poučevalnih, da se mladina nauči risati. Risanje je kakor glasba in umetniška beseda stvar talenta. Povprečni dijak se mora v dveh letih naučiti toliko sukat čopič, kolikor je to potrebno za nerisarja. Težišče mora biti na sami razlagi likovnih umetnosti. Ta razlaga ne sme igrati tolikšne nepomembne vloge kot doslej. Dijaki, bodoči nosilci kulture, morajo poznati umetnine velikih mojstrov, če tudi samo po fotografijah. Če kdo danes ne ve za Can-karja, gorje! Če kdo ne ve, kdo so bili Grohar Jama in Jakopič, se mu oprusti brez debate. Čas bi bil, da postane tudi likovna umetnost last ljudstva, da vsaj naraščaj spozna velikane, ki so s čopičem ustvarili občudovane umetni-ne.

Toliko sem hotel povedati o proble-mih strokovnega pouka. Opozoril sem samo na najbolj pereče probleme. Ni-kakor nisem hotel drugih, ki jih nisem omenil, podcenjevati. Problemov je mnogo in jih bo nujno treba rešiti.

(Konec prihodnjič)

Iz Celja... „Mladost pred sodiščem“ je žela doslej najvišji obisk v gledališču...

Vse gledališke predstave »Mladosti pred sodiščem« so bile doslej razprodane. Poleg moralnega uspeha, ko to delo daje gledališkemu občinstvu zelo koristno snov, je tudi za gledališče finančni uspeh zelo dober. Zadnji dve premieri: Ljubezni štirih polkovnikov in Mladost pred sodiščem sta privabila mnogo novih gledaliških obiskovalcev in brez dvoma bo večina le-teh ostala gledališču zvesta.

SO PA TUDI BELE VRANE MED CELJANI

O tem sem se prepiral, ko sem pred slaščičarno »Zvezda« slišal tale pogovor dveh Celjanov. Prva ima komikunčne razloge za svoje izjave, druga pa predstave v Mestnem gledališču niti videla ni, pa tega ni hotela priznati, sobesednici pa tudi ne ugovarjati, da bi ne bilo zamere.

TRGOVINA S TEKSTILNIM BLAGOM BO RENOVIRANA

Pred dnevi so začeli odstranjevati stara izložbena okna v trgovini s tekstilnim blagom »Volna«. Namesto teh bodo uredili moderne izlozbe. Izlozbe bodo urejene približno tako in z istim materialom kot ravnokar preurejena trgovina »Solčava«. Fasada bo preoblečena z marmorjem, pa tudi vhod bo predrugačen. Tam, kjer je sedaj trgovina »Jugoreklam« bo v bodoče uredjen otroški oddelek. Tudi v notranjosti bo trgovina preurejena in modernizirana, čeravno bo prodaja kljub temu nemoteno tekla naprej. Mesto bo sicer nekaj časa v tem kotu zaradi gradbene dejavnosti malo manj mikavno, pa tudi nakupovalcev dobro založene izlozbe ne bodo tako privabljale. Podjetje v svojem poslovanju zaradi tega ne bo utrpelo prevelike škode, saj mu stranke zaradi kratkotrajne zunanje spremembe ne bodo postale nezveste. Si bodo pač stranke morale v tem času ogledati blago kar v trgovini. Prodajalke so baje oborožene s povečano »dozo« vpludnosti in bodo blago stranki pokazale, čeravno ne bo popolnoma odložena za nakup.

TRIMESEČNI GOSTINSKI TEČAJ — PO USPEHU NAJBOLJŠI V REPUBLIKI

V petek je bil v Celju zaključen trimešnji gostinski tečaj, ki ga je organizirala mestna gostinska zbornica. Tečaj so obiskovali tisti člani gostinskih podjetij, ki so že nad pet let v gostinski stroki, niso pa imeli izpitov za kvalifikacijo. Gostinska zbornica vztraja na tem, da v gostinski stroki ne bo ne-kvalificiranih uslužbencev, kar bo izboljšalo kakovost postrežbe v naših lokalih. Tečaj je prvotno obiskovalo 24 tečajnikov, pozneje pa jih je 6 odpadlo zaradi nedovoljnega staža, dva pa zaradi bolezni. Tečaj je trajal 3 mesece. Tečajniki so ga obiskovali ob večernih urah po svoji službi.

Tečajniki so izpite polagali pred republiko komisijo. Izpiti so trajali tri dni. Uspeh je bil odličen. Izdelali so ga vsi, samo dva imata popravni izpit iz enega predmeta. Po dosedanjih podatkih je to najbolj uspeh tečaj, kar jih je letos bilo po Sloveniji. Najboljša tečajnika sta bila Pasarič Malči in Poženež Dominik.

Tečajniki so po zaključenem tečaju sami priredili v stekleni dvorani hotela Evropa prijeten družabni večer, kamor so povabili tudi predstavnike oblasti in množičnih organizacij.

ZAHVALA MESTNEMU GLEDALIŠČU

Okrajni odbor sekcije žena pri SZDL se iskreno zahvaljuje Mestnemu gledališču v Celju, ki je našim ženam priredilo tako poučno in umetniško tako odlično podano dramo »Mladost pred sodiščem«. Žene so bile ginjene nad vsebino igre in so s tem obiskom veliko pridobile. Celotnemu ansamblu obenem čestitajo sekcija žena in vse udeleženke predstave k uspešni igri. Umetniškemu svetu pa vse priznanje za uspešno sestavljen repertoar z željo, da bi tudi v bodoče lahko naši delovni ljudje gledali tako odlična odrska dela.

Sekcija žena pri OO SZDL

UČITELJSKO ZBOROVANJE V CELJU

V marcu se je sodelovalo celjsko učiteljsko k svojemu delovnemu sestanku. Osrdojna točka dnevnega reda sta bili predavanja lov. dr. Dougana »Perspektiva novega gospodarskega sistema« in šol. insp. lov. Strehovca »Problemi jezikovnega pouka«.

Razprava, ki je sledila, je pokazala, da sta bili obe temi dobro izbrani in aktualni. Z zanimanjem so navzoči sledili poročilu o problemih, ki jih je obravnaval občni zbor Republiškega učiteljskega društva v Ljubljani.

Govorili so še o tekočih društvenih zadevah. Uspehi skupnega dela niso izostali. Ukinjen je bil člen 19, zaradi česar so lahko mnogi učitelji in upokojenci napredovali. Prevedba upokojencev pa še vedno ni pravilno urejena, ker so pred letom 1947 upokojeni učitelji ostali še vedno v nižjih pokojninskih razredih. Tudi v Celju je več takih primerov.

Prva: — Gospa, ste videli »Mladost pred sodiščem«? Kaj ne? Popolnoma zanič? Brez vsake vsebine?

Druga: — No, čisto brez vrednosti gotovo ne bo. Če drugega ne, vsaj dve uri zabave nudi. To je tudi nekaj...

Če je torej kaj zabavnega okoli »Mladosti pred sodiščem«, potem je zabaven kvečjemu navedeni dialog med Celjan-kama.

Dnevni list se vedno pogostje bavi s šolskimi problemi. Na dnevnem redu je družbeno upravljanje šol. Ključ po višji izobrazbi učiteljskega postaja vedno močnejši.

Izvedli bomo ekskurzijo vsega učiteljsva v Kidričevo. Sprejetih je bilo več koristnih predlogov. Sestanek je bil skrbno pripravljen in je potekal v prijetnem vzdušju. Takih sestankov je učiteljsvo vedno veselo.

SVET DRŽAVLJANOV ZA POMOČ ODPUŠČENIM IZ KAZENSKIH ZAVODOV

je formiran pri Tajništvu za notranje zadeve Mestnega ljudskega odbora za področje obeh okrajev. Ta institucija je nova, zato je potrebno, da se širša javnost z njo seznani. Namen in delovanje tega organa je, da se vsestransko zanima in skrbi za nadaljnjo usodo in pravilno zaposlitev vseh polnoletnih oseb, ki so prestali kazen zapor.

Ze pri prestajanju kazni so se v kazenskih zavodih s temi ljudmi ukvarjali odgovorni in za to odrezani uslužbenci, jih prevzajali, da bi po izdržani kazni postali polnopravni državljani.

Ce bi pa ostali samo na tem, bi prišli le do polovice poti. Ravno družba — skupnost jim mora tu pomagati. Posebno važno je, da take osebe takoj po prestani kazni dobijo primerno zaposlitev in da pri prvih sročanjih ne naletijo na prezir in izogibanje, ampak na dober sprejem in tovariško toplino. Vsi ti ljudje ne smejo biti prepuščeni sami sebi, družba jim naj da vso pomoč in priliko, da postanejo polnovredni in pozitivni državljani.

To je glavna naloga Sveta državljanov. V Svetu so zastopniki gospodarstva, posredovalnice za delo, Sveta za zdravstvo in socialno politiko, Sveta za prosveto in kulturo, množičnih organizacij itd., tako da so zastopane vse veje javnega, političnega, gospodarskega in upravnega aparata. Takšen sestav jamči za pravilno in uspešno delo.

Prav tako pa je dolžnost zainteresirancev samih, da po prestani kazni postanejo enakopravni državljani, da se vključijo v delo in v družbo in da napravijo čvrsto prelomnico s preteklostjo.

Kot vidimo ima Svet državljanov pri notranjem odseku važno in odgovorno nalogo in je dolžnost nas vseh, da sodelujemo.

LJUDSKA UNIVERZA V CELJU
V četrtek, dne 25. marca 1954 ob 19.30 uri predaval v predavalnici na učiteljski tov. prof. Rotar Jože o temi: »100 let Darwinizma ob diafilmi«. Vljudo vabljeni!

PLANINSKO PREDAVANJE
V torek, dne 23. 3. 1954 ob 14.30 h bo v kinu Union predaval angleški planinec Tom Weier
O NEPAJSKIH IN TIBETANSKIH GORAH
200 barvnih diapozitivov
Vstopnina 20 din, dijaki 10 din.

ROCNA DELA, razstavljena v izložbi terenske pisarne Jožefov hrib, so izdelki pionirskih krožkov, ki jih vodita tovarišici Skufceva in Černogajeva. Risarski izdelki pa so delo pionirjev krožka tovarišice Vere Pristovškove. S tem izpolnjujemo zadnje naše poročilo o razstavi.

IZDANI ODLOKI BI SE MORALI IZVRŠITI

V jeseni 1953 je bil v našem listu objavljen odlok MLO, da se bo izvršilo cepljenje perutnine proti kugi, ki se še vedno pojavlja. Od takrat so pretekli že 4 meseci, a kokiši še niso bile cepljene. In tako je prišlo, da se je kuga te dni pojavila v Čretu, kjer so mnogim vse kokiši poginile v nekaj dneh. Nevarnost je, da se bo kuga širila. Če pomislimo, da vsaka kokaš predstavlja vrednost 300 do 400 din in da sedaj kokiši nosijo jajca, je škoda dovolj očitna.

Podobna stvar je s sadnim drevjem, ki ga napada kapar. Glede čiščenja ni pripomb. Vprašanje pa je, kako drevje škropiti, če nimas pravočasno na razpolago škropilnice. Lani je KZ v Celju s svojimi ekipami škropila sadno drevje. Škropilni s k reozonom in izgleda, da ni bilo dovolj uspešno, ker kapar ni zadržal. Bolj uspešno sredstvo bi bil arborin, tega pa ni! Tudi ni dovolj enkratno spomladansko škropljenje, treba je škropiti večkrat v letu, to pa se ni izvršilo. Kmetijska zadruga naj tudi letos organizira škropljenje; ekipe bi bile že sedaj lahko na terenu, ker je za to že skrajni čas.

Gibanje prebivalcev v Celju

V času od 8. do 15. 3. 1954 je bilo rojenih 35 dečkov in 30 deklic.

Poročili so se:
Čuden Edvard, sofer iz Celja, in Cviki-Kvinček Matilda, krojaška pomočnica iz Celja; Lozer Franjo, delavec iz Sv. Križa, in Mak Stefanija, delavka iz Celja; Poklešč Martin, delavec iz Leskova, in Zalezina Ana, delavka iz Celja;

Hofbauer Anton-Franc, knjigovodja iz Legna, in Schönwetter Ana-Anita, namestnica iz Slov. Konjice.

Umrli so:
Mirč Rudolf, poljedelec iz Sela 9 (Laško), star 55 let; Zerjav Rudolf, delavec iz Smarjete, star 39 let; Ravnjak Franc, posestnik iz Resnika, star 55 let; Oberčkal Justina, otrok iz Hraštnika; Zupan Marija, roj. Gaberšek, gospodinja iz Zabukovce, stara 46 let; Zlavs Jožefa, roj. Ojsteršek, vd. Jošt, gospodinja iz Celja, stara 69 let; Lapornik Jožefa, otrok iz Povčena (Laško), stara 4 dni; Godec Marijan, otrok iz Skale (Slov. Konjice); Obrat Marija, poljedelka iz Trnovca hriba, stara 53 let; Skalar Veronika, roj. Krempš, gospodinja iz Celja, stara 69 let; Roje Stanislav, upokojeni delavec iz Celja, star 29 let; Jus Marija, roj. Tepec, gospodinja iz Strme (Hum na Sutli), stara 50 let; Rupert Alojz, otrok iz Lokavca, star 2 leti; Ramšak Marijan, otrok iz Slatine (Smartno v Rožni dolini).

Iz sodne dvorane

OKROŽNO SODIŠČE

Lekšetu Vinku v okolici Tabora je bilo ukradeno iz zaklenjene kleti ogrode šteditnika, vredno 8600 dinarjev. Lekše je takoj sumil, da je tatvino izvršil Podbregar Ivan iz Črnega vrha pri Taboru. Zlasti je bil sum podkrepil, ko je meseca avgusta lani pogorel Podbregarjev hlev in so na pogorišču našli ožgano ogrode šteditnika. Podbregar je tajil, da bi on vzel šteditnik, vse okoliščine pa so potrdile njegovo krivdo. Obsojen je bil na 9 mesecev strogega zapor.

OKRAJNO SODIŠČE

29-letni priučen fotograf Trauncker Viktor brez stalnega bivališča je bil zaradi goljufije in tatvine že kaznovan. V začetku meseca februarja letos je bil gost Kokalja Viktorja v Vojniku. Kokaljevo gostoljubnost pa je zloral bil in mu ukradel žepno uro, zlato veržico, zlat prstan, moški letni plašč in še več drugih stvari, vse v neugotovljeni vrednosti. Obsojen je bil na 1 leto zapor.

Lamut Adolf je vozil 4. oktobra lani osebni avto v Smartno v Rožni dolini, kjer je bila gasilska veselica. Tam se je upiljal in z avtomobilom ogrožal javni promet. Zavozil je v slavalok in ga podrl, na trgu pred cerkvijo je vozil v krogu in se zaletel z zadnjim delom avtomobila v cerkveni zvonik, zatem je zavozil v jarek, tako da je na avtomobilu nastala okvara, ocenjena na 20.000 dinarjev. Zaradi ogrožanja javnega prometa je bil Lamut obsojen na 14 dni zapor.

Početu Martinu na Spodnji Hudinji so upniki zaradi neizpolnjenih obveznosti zarubili motorno kolo. Poček pa je, ko bi morala biti dražba, kolo skril in upnike oškodoval na glavnici 3136 din in rubežnih stroškov 1040 din. Zaradi kazniviga dejanja oškodovanja tujih pravic je bil Poček obsojen na 20 dni zapor.

Črešnovar Jernej iz okolice Vojnika je lani septembra obvestil organe LM Vojnik, da je iz njegovega zaklenjenega stanovanja neznan storilec odnesel šest ruh in dve prevleki. Njegova žena Črešnovar Marija je patroli LM iz Vojnika dala na zapisnik ovadbo, kar je že prejšnjega dne izpovedal organom LM Črešnovar Jernej. V resnici pa tatvina ni bila izvršena. Zaradi kazniviga dejanja krive ovadbe sta bila Črešnovarja obsojena vsak na 1500 dinarjev.

Stefančič Julijana je decembra 1953 naznanila LM v Ločah pri Poljčanah, da je neznan storilec v njenem gozdu posekal 5 smrek v vrednosti okrog 60 tisoč dinarjev, čeprav je vedela, da tako dejanje ni bilo storjeno. Za krivo ovadbo je prejela 5000 dinarjev kazni.

Navršnik Jernej je bil maloprodajalec tobaka v trafiki Zreče. Od marca do novembra 1953 si je postopoma prisvojil na škodo podjetja »Tobak« 32.845 dinarjev od prodanega tobaka in od prodanih časopisov 19.073 din. Kazen 4 mesece zapor.

Tratnik Ferdinand je letos februarja javil LM v Dobrni, da mu je neznaa oseba iz stanovanja na Dobrni odnesla dve obleki, srajco, 2 para spodnjih hlač, kravato in 600 dinarjev gotovine, vse skupaj v vrednosti okrog 46.000 din, čeprav je vedel, da mu ni bilo nič ukradenega. Kazen 3 mesece zapor.

NERESNICE IZGOVOR JE TUDI GRDA LAŽ

V soboto je avlobus, ki pelje proti večeru v Štore, izostal. Namesto njega je peljal nek drugi z zamudo. Sprevednik je opozarjal, da bo avlobus peljal samo do Teharij in naj Storjani ne vstopajo, ker bo pripeljal naslednji avlobus za Štore že čez kratek čas. Čim so bili vsi sedeži polni, je avlobus odpeljal. Drugi so potem čakali, čakali, a obljubljenega avlobusa ni bilo od nikoder. Tako so morali preostali potem v temi hoditi domov, ker se je spovednik v izgovor poslužil laži.

ŠKROPILNI AVTOMOBIL

Vsako leto, ko mine zima, se vprašamo, kako bo kaj v tem letu z novim škropilnim avtomobilom. Stari veteran je sicer popravljen in čaka sezono, vendar pa je že zelo star. Imamo zelo malo upanja, da ga bodo občinski možje lepo kupili, pa vsaj Tribuna ga naj omeni in ponovno gotovi, da je potreben.

V Celju bomo menda še zelo dolgo čakali na dve stvari: na kopalni bazen in na nov škropilni avtomobil. Če bi končali te vrstice s tisto župančičevco: »pa čakali smo ga in čakali...«, se menda ne bi zmotili.

...in valedija

Iz Laškega in okolice

Občni zbor TD »Partizan« Laško, ki je bil pred dnevi, je bil precej dobro obiskan, na žalost pa so pogrešali predstavnike množičnih organizacij.

Razprava je bila plodna in je dala priznanje dosedanjemu delu in doseženim uspehom.

Članstvo je sprejelo sklep, da se dejavnost TD še razširi in da bodo sprejeli v telovadne vrste vse tiste, ki še do danes stojijo ob strani.

Z vseni množičnimi organizacijami bo TD v bodoče sodelovalo, predvsem pa z delavsko prosvetnim društvom »Svoboda«, katero je za vse večje nastope vezano na dvorano TD »Partizan«.

Na kraju je bil izvoljen nov upravni odbor. Za novega predsednika je bil izvoljen večletni fizikturni delavec tov. Rafolt Zmago.

V nedeljo, 14. marca 1954, je prijazna vasica St. Jedert nad Laškim doživela prijetno presenečenje. Obiskala je dramska skupina iz Trafopostaje Laško.

Na splošno zadovoljstvo vseh prisotnih so igrali veseligr »Vdova Roslinka«. Na žalost, da je dvorana v St. Jedertu premala, ker jih je moralo okoli 40 oddi domov, ne da bi si bili ogledali to igro.

Na koncu je dramsko skupino nagovoril predstavnik osnovne organizacije.

IZ SLOVENSKE KONEJČ

V lovarni usnja »Konus« v Slov. Konjicah bodo še ta mesec izvolili nove skupinske zaupnike po vseh oddelkih. Pri tem bodo pomagali tudi sindikalni odborniki. Takoj po izvolitvi pa bodo imeli skupni sestanek, na katerem se bodo pogovorili o svojem bodočem delu. Ko ena najvažnejših nalog stoji pred njimi razprava o tarifnem pravilniku in načrtu letnih dopustov, katerega bodo obravnavali po oddelkih, da bo tako mogoče podali slehernemu delavcu svoje mnenje in predloge, kar bo najboljše jamstvo, da bosta ti dve nalogi dobro izvršeni.

Za praznik Dneva žena so v lovarni usnja »Konus« obdarili preko 20 delavk s knjižnimi darili na posebnem sestanku. Podobne nagrade so prejele tudi delavke, ki so zaposlene pri LIP Slovenske Konjice. Razen tega pa je bilo 30 ženam iz Konjic s pomočjo lovarne usnja in občinskega odbora SZDL omogočeno, da so si lahko brezplačno ogledale gledališko predstavo »Mladost pred sodiščem« v celjskem gledališču.

Občinski odbor ZB NOV v Slov. Konjicah je začel s prvimi pripravami za letošnji praznov občinskega dneva, 25. april. Ta dan je predvideno, da bodo odkrili spominski ploščo padlemu narodnemu heroju Dušanu Jerebu, ki je dal časa živeti v tem kraju pri svojih starših. Če upoštevamo, da so bile Konjice pred drugo svetovno vojno eno glavnih oporišč nemškularstva na Štajerskem, potem je za Konjicane to pač velika čast, da imajo med svojimi rojaki tudi narodnega heroja, ki se je takoj prva leta vključil v NOB in dal tudi svoje življenje za svobodo.

Krajevni odbor SZDL v Slov. Konjicah je v začetku tega meseca že pričel z izdajo novih članskih izkaznic. Na njegovem področju je preko 1000 članov, ki bodo še ta mesec lahko zamenjali svoje dosedanje izkaznice OF. Delavci in uslužbenci podijli pri KZ Žiže so ustanovili svojo lastno sindikalno podružnico. Nekateri izmed njih so bili člani podružnice Irgovcev v Ločah, kjer pa so se zaradi oddaljenosti le težko udeleževali sestankov.

IZ DRAMELJ

Nedavno je bil zaključen tečaj RK. Obiskovala so ga kmečka dekleta, vodile pa so ga učiteljice. Obiskovale so tudi hiše in gospodarska poslopja in potem razpravljale kaj je bilo ponedkod nehišnega ižd. Ob zaključku so priredile tudi lepo kulturno prireditev.

Mladinska organizacija je nedelavna. Ničesar ni slišati o mladinskih sestankih niti o kakšnem drugem delu. Veliko je v tem kraju še mladincev, ki izkaznice sploh nimajo.

Zadnje nedeljo so uprizarili veseligr v treh dejanjih »Davek na samce« in enodejanko »Krčmar pri zvitem rogu«. Obe igri sta nudili preprostemu ljudstvu precej zabave.

Elektrifikacija se postopoma nadaljuje. Daljnovid je že nastopila. Zdalj postavljajo drogeve za omrežje.

Zveza borcev zbira prispevke za spomenik padlim borcem. Postavljen bo tam, kjer so pokopani neznani borci.

Nekateri ne morejo razumeti, zakaj v osnovni šoli ni telovadbe, medtem, ko se po drugih šolah borijo za zvišanje telovadnih ur in uvajajo športne dneve. Da bi po učnem načrtu telovadbe ne bilo, to verjetno ne bo držalo?

IZ ŠMARTNEGA OB DRETI OBČNI ZBOR KUD

Prejšnji četrtek je bil dobro obiskan občni zbor tukajšnjega Kulturnometniškega društva »Jože Letonja-Kmet«. Po poročilih se je razvila živahna razprava o dosedanjem delu in o delu v bodoči sezoni. Ker so se na tem zboru

zacije Socialistične zveze del. ljudstva v St. Jederti tovariš Zagar Jože in jih v imenu vseh gledalcev še povabil na obisk.

Čiščenje sadnega drevja poteka v laški okolici zadovoljivo, vendar se najdejo tu in tam še ljudje, ki temu ne posvečajo toliko pažnje kot bi sicer morali. Delno je sadno drevje že poskropljeno, vendar pa obstoja bojazen, da zaradi razsežnega terena ne bo mogoče poskropiti vsega drevja. Tisti sadjarji, ki še do danes niso odstranili iz sadonosnikov vseh starih sadnih drev, naj jih takoj odstranijo.

DOBIČEK TRGOVSKEGA PLESA V LAŠKEM — PARTIZANSKIM SIROTAM

Preteklo soboto je bil v Laškem zelo dobro organiziran Trgovski ples, ki je poleg Laščanov privabil tudi veliko številu Celjanov. Ta zabavna prireditev je bila zelo solidno pripravljena, pravzaprav doslej najboljša, kar so jih v Laškem imeli. Čeprav še ni znano, kak dobiček je prirediteljem ta ples prinesel, vendar računajo, da le-ta ne bo ravno neznamen. Ves dobiček bodo trgovci dali za partizanske sirote. To je menda tudi edina tovrstna prireditev letos, kjer gre čisti dobiček v humanitarne namene.

GOSTOVANJE LUTKOVNEGA GLEDALIŠČA

Pretekli teden je gostovalo v Smartnem ob Paki Mesino lutkovno gledališče iz Ljubljane s predstavo Karsch-Pengov: Težave Peteršiljkove mame.

Ze nekaj dni prej so se otroci veselili tega dogodka. In reči moramo, da ne zastoj. Tako splošnega zadovoljstva pri naši deci že dolgo nismo videli. Igra ima polno vzgojni momentov, ki so ugodno vplivali na našo deco.

OBČNI ZBOR ZB

Zadnje nedeljo je bil občni zbor Zveze borcev. Sklican je bil poprej že enkrat, vendar se zaradi premajhnega števila navzočih članov ni mogel vršiti. Tudi tokrat udeležba ni bila zadovoljiva. Vsega je prisostvovalo občnemu zboru le 33 članov, kar je zelo malo, če pomislimo, da je članstvo v tej organizaciji vendar poleg Rdečega križa številčno najmočnejše.

V preteklem letu delo organizacije ni bilo preveč razgibano. Vendar pa so kljub vsem težavam le dosegli nekaj uspehov. Uredili so prostor pred spomenikom padlih, precej članov pa se je udeležilo partizanskega praznika na Okroglici in obletnice osvoboditve Zg. Savinjske doline v Mozirju. Zal še do danes ni povsem zbrano gradivo iz preteklo dobe. Čas bi že bil, da se to enkrat uredi.

Gibanje prebivalcev v celjski okolici

V času od 8. do 15. 3. 1954 je bilo rojenih 7 dečkov in 5 deklic.

Poročili so se:
Firiš Josip, tesar iz Gornjeje Jelševca, in Zobeč Rozalija, kmečka hči s Sv. Eme (Pristava); Gorušek Avgust, rudar iz Zabukovce, in Ladra Elizabeta, gospodinja pomočnica iz Zabukovce; Krevzel Franc, rudar iz Malega vrha (Smartno ob Paki, in Uratnik Pavla, kmečka hči iz Dobriča (Polzela); Cater Albert, strojni mehanik iz Brege (Polzela); in Mišjak Antonija, tovarniška delavka iz Polzela; Središček Robert, elektromonter iz Sempetra v Savinjski dolini, in Drinjak Ivanka, tovarniška delavka iz Orove vasi (Polzela).

Umrli so:
Rizmal Anton, posestnik iz Malih Braslovč, star 76 let; Skafer Franc, posestnik iz Gotovalj, star 76 let; Zupan Marija, roj. Jeretin, oskrbovanka iz Grmovja, stara 89 let; Guček Ivan, otrok iz Planine pri Sevnici; Polak Marija, roj. Videmšek, prevzitarica iz Dobrne, stara 82 let; Rošer Marija, roj. Feldin, prevzitarica iz Klanca, stara 71 let; Kotnik Franc, upokojenec iz Kranca (Dobrna), star 76 let; Srol iz Mlad, star 89 let; Garčer Frančiška, prevzitarica iz Zabukovce, stara 83 let; Janček Janez iz Strojne sela, star 76 let; Bohner Franc, prevzitar iz Jazbine (Dramlje), star 83 let; Pukmeister Martin iz Slatine (Smartno v Rožni dolini), star 30 let; Jagodič Helena, roj. Palir, prevzitarica iz Vogljava, stara 89 let; Pašnik Uršula, prevzitarica iz Blatnega vrha, stara 83 let; Turnšek Stefan, posestnik iz Zaloč, star 81 let.

IZ ŠMARTNEGA OB DRETI Popravek

V zadnji številki našega lista smo objavili članek »Zakaj gradnja šole ne napreduje?« Pri preurejevanju tega članka se nam je vrnilo nekaj napak, ki menjajo smisel poslanega dopisa in mečejo napačno luč na občinski odbor in kmetijsko zadrugo. Zato objavljamo naslednji popravek:

Ze sam naslov »Zakaj gradnja šole ne napreduje?« ni primeren in bi bolj odgovarjal vsebini članka tale naslov: »Okoliščanje pri gradnji šole.« Članek nadalje navaja občinski ljudski odbor in predsednika občinskega ljudskega odbora, moralo bi pa stati odbor za gradnjo šole in predsednik odbora za gradnjo šole. Članek nadalje navaja občan, ki je tudi omenjen, da je predsednik odbora za gradnjo šole dal za gradnjo 10.000 komadov svoje zidne opke slabe kakovosti, ki je hotel odbor prodati in kupiti boljše. Glasiti bi se pa moralo pravilno, da si je odbor hotel opke sposoditi pri kmetijski zadrugi, njegovo mu pa vrniti, kar pa predsednik ni dovolil, verjetno zato, da je vrnil svojo, za sebe si je nabavil prvovrstno.

100=46 000—plus—pod nosom se obriši...

Epidemija? Hipnoza? Kaj zlojca se je zgodilo? Nekaj dni sem so Celjani omotični, kot da bi preživeli bakteriološki zračni napad... Za sto dinarjev celih šestindeset jurjev... Neizpodbitno gotovo... Kup denarja... Stogaki dežujejo... Spalnica — obleke — požrtije — poroka. Juhu! Trezni so podvomili v svojo treznost, pametni v svojo normalnost. Zenske žrtvujejo trdni denar, zapravljenci si sposojajo: Saj bom vrnil — denarja bom imel kot pečka — pijanci se odrekaajo običajnemu požirku, poštna uradnica pri »vplazilih« zavija oči in piše, piše, piše... Sto din sem, sto din tja... Tisti pa, ki je to pogruntal se mefistovski krohoče... Narod je zaplesal okoli novega kulta... Zlato tele, bogme, za teleta... Kako se je začelo?

V kakšnem baru je sedelo šest prijateljev. Med temi jo je eden pogruntal.

(Ker niti Hary niti Bregej ni avstrijsko, Avstrijec gotovo ni bil). Mogoče je dobil pri lanskim igri nekaj sto kart, pa je preveč zadel na denar. Recimo, da je bil prvi Jože, drugi Jaka, tretji Luka, četrti Miha, peti Anatolij in šesti, najpametnejši Drejče Potegavšek. Napisali so list, kakršnih je v Celju že gotovo več kot je naklada našega časopisa. Po vrstnem redu so se napisali na ta list, Drejče pa je šest izvodov naslednji dan razdelil med svoje prijatelje češ, nekje da je dobil tak dopis. Prepričal je prijatelje, da je nekdo potegnil že cele kupa denarja. Plaz je potegnil... Prijatelji so po svoji strani prepisali list na šest izvodov, ga razdelili svojim prijateljem... Tako je prvih šest prijateljev pridobilo nadaljnjih 36, teh 36 zopet 216 prijateljev, ta kopica prijateljev, ki se gotovo že niso več med seboj poznali, nadaljnjih 1296, le-teh 1296 zopet 7776. Zdaj vzemite svinčnik in računajte... Jože je po treh dneh dobil 600 din, Jaka po petih dneh 3600 din, Luka je nekaj kasneje prejel že 21.600 din, Miha se je hahljal s 129.600 dinarji, peti Anatolij, je skoraj ponorel, kajti nakapalo mu je 777.600 dinarjev. Drejče pa, ta je vedel, da bo dobil 4.665.000. Prijatelji so se potem zbrali in zložili ves ta denar skupaj. Bilo ga je 5.598.600 din.

Kar sem zgoraj opisal, je idealna oblika te igre. To je, če so vsi plačevali redno, dokler Drejče ni prišel na prvo mesto. Zdaj pa pamet v roke. Cemu so »prireditelji« na dopis postavili tako majhno številko za prvega izmed šestih? Zakaj samo 46 jurjev, če v resnici, računsko pride na štiri milijone? Zato ker bi preveč padlo v oči. Nič ne bi verjel, da lahko pride na vrsto ne bi sploh ne igral. Gotovo je, da so mnogi že v prvem navedenem primeru izostali in da »čedna« družbica ni porabila kar pet milijonov. Okoristila se je pa le gotovo. Kdo bo sedaj izgubil? Zadnji, to je gotovo. Če bi na primer bilo na vsaki listi namesto šest, osem oseb, bi morali v Sloveniji igrati vsi, tudi dojenčki, da bi prvemu plačali, sicer ne več 4 milijone, marveč 176 milijonov 961.000 din. Če bi vsi Slovenci, od dojenčka do starca v domu onemoglih plačali po 100 din, bi lahko v Sloveniji po listi, ki je v obtoku, dobilo predvidene zneske komaj 216 ljudi, je pa sampa v Celju na tisoče ljudi, ki upajo, da bodo prišli na prvo mesto.

Ta »idealna igra« nudi ogromno možnost skromnejše goljufije. Na primer. Natipkajte okoli dvajset pol, sebe vpišite na drugo mesto, na prvo svojega prijatelja, na ostala pa neznana imena in zadnjega uporabite za odposiljalca. Če bo veliko »rib« prišlo, se bosta s prijateljem nekaj časa sijajno zabavala. Če pa ste skromnejši, lahko kar sebe vržete na prvo mesto in dvajset ljudi vam bo poslalo po sto din, vi dva tisočaka v žep ostali pa z rokami v lase,

ko mine mesec ali dva. Torej taka je ta denarna hipnoza. Kdor je malo brihten in to hoče, lahko ribari v kalnem.

Toda Celje je naravnost omotično. Med službenim časom klepetajo ženske o bogatiji. Pri blagajnah in trgovinah nagovarjajo dekleta znanke: Igrajte... sigurno... ne prekinjajte igre. Da, celo funkcionarji, izobraženci, navsezadnje računovodje so se dali preslepiti. Eden drugemu ponujajo liste in obupani ugotavljajo, da ne morejo več najti po šest prijateljev, ki bi igro vlekli naprej, denar so že razposlali. Toda nekateri jih s silo še vedno poiščejo šest, toda toliko večjo muko ima nadaljnjih šest, ker že ima skoraj vsak v rokah liste in ponuja. Dajte, ne prekinjajte igre... Na cesti se pogovarjajo ženske, češ da spati ne morejo v nestrpnosti. Vsi računajo v pravljico, da bo vsak za sto din dobil težke tisočake. Od kod? Tega nihče resno ne premisli.

In končno nekaj resnih besed. Prvič je treba razumeti, da je taka igra na lahkomišelnost prepovedana. Drugič je škodljivo na tak način zavajati k misli za lahkimi zaslužkom in ljudi odvajati od resnega koristnega dela. Tretjič se s to igro okorišča peščica sleparjev. Četrto ljudje zapravljajo službeni čas za tovrstne razprave in zametujejo zaslužni denar. Ljudem je treba odpreti oči in jim dopovedati o norosti, ki jo počenja. Morali bi izslediti začetnike. Ne Drejča, Jaka, Miho itd., nego prava imena. To je navsezadnje lahko ugotoviti. Tisti, ki je sedaj na prvem mestu in sprejema denar, mora povedati kdo je bil na prvem, ko je bil on zadnji. Veriga se na ta način da lahko razvozljati in prišli bomo do kraja. Gotovo se bodo v večjih zaporednih kolih pojavili eni in isti ljudje, ki se vmešajo v igro povsod, kjer je še svež teren. Pred to epidemijo je treba obvarovati nadaljnje žrtve, tiste pa, ki so že nasledili in se obrisali po nosom, bo itak samo izučilo. Denar pa, če se kje res kopiči, naj bi dobila kakšna socialna ustanova kot »dotacijo iz proračuna ljudske lahkovernosti.«

KOLIKO ZEMLJE POTREBUJE ČLOVEK?

Lev N. Tolstoj je v kratki povestici to prav nazorno popisal:

Kmet, ki je, obseden od pohlepa po zemlji, ves dan tekal okoli obljudbene zemlje, se je zvečer zgrudil na izhodni točki — in zadostovalo mu je dva sežnja zemlje.

Jaz nimam več zemlje, kakor je je potreba za dva groba in še ta je najeta, eden je zaseden, drugi za zdaj še čaka. Toda imam »vrt«, tak, kakor ga ima večina nas, ki smo brez zemlje — tri okenske police. Da bi ne stale prazne in ker ljubim cvetje, jih napolnim vsako leto z lončnicami, ki pa morajo biti seveda večkrat presajene. Da bi to izvršil, sem stopil k vrtnarju v predmestju, da bi kupil nekaj zemlje; kovček, v katerem sem jo nameraval nesti, meri približno 16 kubičnih decimetrov. Na mojo ponudbo, da bi kupil toliko zemlje za lončnice, sem dobil odgovor, da »zemlje ne prodajamo«. Ker slabo slišim, sem še enkrat vprašal in dobil isti odgovor. Kaj naj rečem na tako določen odgovor? Spomnil sem se Tolstojevе povestice in rekel: »Potem pa tudi dobro, človeku je treba samo dva sežnja zemlje!« in odšel.

Prav odkrito želim, da bi ta uslužni vrtnar še dolgo dolgo premetaval zemljo, ker mi ni nič bolj tujeja kakor škodoželjnost, upam pa tudi, da takrat, ko bo zemlje potreboval dva sežnja, ne bo manjkalo 16 kubičnih decimetrov. Olepševalno društvo bo pa morebiti iz tega primera videlo, zakaj mnoga okna zlijajo prazna. — V Medlogu sem zemljo dobil zastonj. Hvala! Fr. B.

POZOR!

Odpirta je na novo preurejena trgovina z manufakturnim blagom (pasaža v Prešernovi ulici)

NOVOST!

Solčava

V doslej najmodernejše urejeni trgovini dobite vse vrste svile, volnenega blaga, ženskega svilenega in perlon perila, nogavice, puloverje v vseh modnih barvah, prav tako volnene odeje itd.

Obliskite novo trgovino in se prepričajte o vsevrstnosti, kvaliteti in solidnih cenah ter kulturni postrežbi.

Celjski obrazi

CELJSKI OBRASI

70

Piskrčke tja v Orient prodaja. Nemški tkalec mu je prednik bil. Se v Celju malokje v luč podaja, direktor je — pa se ni nič zredil.

71

Je Metki zvest in bala ji prodaja, odkar »priženil« se je k njej pred leti. Furlansko kri primek mu izdaja... je redek mož med stotimi dekleti.

72

V društvu lepoticarjev sedi na tronu. V gospodarstvu stopa krepko za oračo. Morilec rib bo sodil po zakonu — v kuhinji barv pa vleče s prvim plačo.

ZANIMIVOSTI

CESTE

S CENTRALNIM OGREVANJEM

Tudi ceste se bodo vedno bolj izpopolnjevale. Danes imamo mogočne cestne gradnje po vsem svetu in tudi pri nas, na primer avtocesta Beograd—Zagreb. V velikih mestih, kjer mora promet teči neovirano, je posebno težavno s cestami tam, kjer na križiščih mestnih cestnih žil spajajo promet s tranzitnimi cestami precej močne vzpentine. Taki klanci so zlasti pozimi zelo nevarni, ker se na njih naredi led. Podobne rampe bodo v bodoče greli. V železobetonski tlak bodo vgradili ogrevalno omrežje. Po železnih cevah bodo s pomočjo črpalk pretakali vročo vodo, pomešano s tekočino, ki onemogoča zmrzovanje vode. Tako bodo ob najhujšem mrazu ti strmi cestni odseki brez snega in ledu. Promet bo tekkel neovirano in brez nevarnosti.

KLIMA V BODOČNOSTI?

Učenjaki, ki se bavijo s proučevanjem vremena, raziskujejo čuden pojav. Vsi svetovni ledeniki se zmanjšujejo, le eden edini neprestano narašča. Celotni ledeniki v bližini tega »čudaka« znatno padajo, več ali manj pa vsi. Obnašanje večine ledenikov kaže, da bo pri nas vedno toplejše vreme. Če bo to držalo, potem bodo nekateri kraji, kjer že danes ni mogoče razviti polnega življenja, popolnoma zamrli, ker bo tam vročina prehuda. Če pa je rast ledenika, ki narašča, predznak nove postopne ledenice dobe, lahko pričakujemo naši daljni potomci novo ledeno dobo. Na vsak način gre narava svojo pot, ne meneč se za tolikšne izume.

ZA BRITJE IN STRIŽENJE PORABI MO VEČ KOT LETO DNI V ŽIVLJENJU

Član akademije znanosti v Chicagu je poročal, da današnji civilizirani človek porabi v življenju približno nad 400 dni za britje in striženje las. Ko so ga vprašali, če lahko pove, koliko časa porabi za svojo higieno in olepšavanje ženske, je znanstvenik odvrnil, da ve, noče pa o tem ničesar izjaviti. — (Morda se ni hotel zameriti nežnemu spolu.)

Poročilo je bilo podano v zvezi z razpravo, če današnja higienska sredstva (milo, kreme, pudri, mazila itd.) škodujejo človeški koži.

UMETNA PREHRANA ZA DREVJE

Nekaterim ljudem, ki se jim izsuši grlo ali pa imajo podobno bolezen, damo hrano s pomočjo cevčice. Drevice srka hrano iz zemlje s pomočjo korenin. Toda poizkusi so dognali, da je mogoče prehraniti drevo tudi drugače. V tekočino, ki so vsebovale posebne snovi, koristne za drevje, so namočili vato in jo navezali na drevesno steblo in veje. Nekaj ur za tem so se že pokazali znaki, da je drevo sprejelo tudi na tak način pomanjkljive hranilne snovi. V bodoče bodo lahko na ta način pomagali izčrpanemu drevju, ki čez zimo zaradi mraza ni dobilo vseh potrebnih hranilnih snovi. In kjer je ta pomoč nujna, bo boljše hraniti drevo skozi skorjo, ker bi proces od korenin predolgo trajal.

TOVARŠ IN TOVARŠICA, POHITITA!

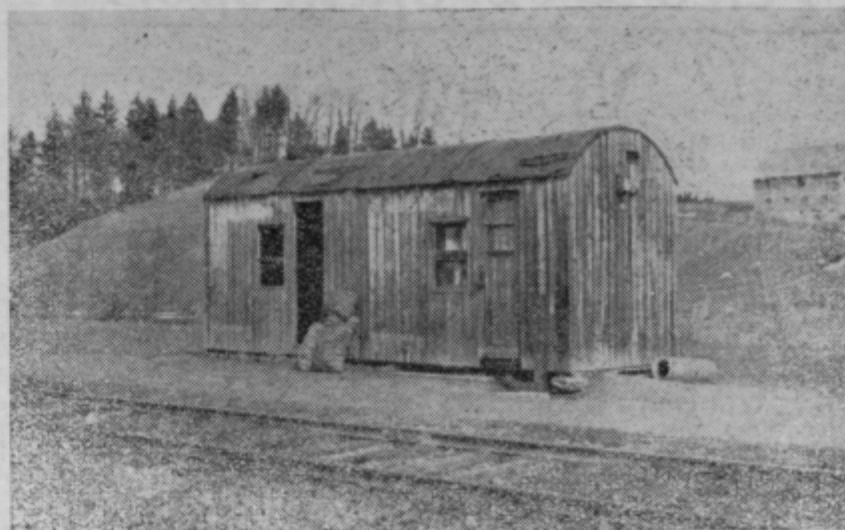
»Da, da tovariš kar poglej na uro! Pet minut in še nekaj čez sedem je, ko bi že moral zdavnaj biti pri delu; tudi ti tovarišica, ki sicer hitiš od doma, ali vidiš, da boš zamudila polnih 15 minut? In seveda tudi ti in ti... z 10, 20, 30 in celo več minutno zamudo ali res ne veš, da se delovni čas v pisarni začne ob 7. uri, da te morda čakajo stranke, ki so morale vsilati zelo zgodaj, da se daj čakajo na tebe. Ali se res ne bi mogel odvaditi nelepe navade in delati pravilno ali pa vsaj tako kot je tvoja dolžnost?«

Nič posebna redkost niso nekateri uslužbenci in uslužbenke raznih zavodov in uradov, ki redno zamujajo v službo, ki smatrajo, da imajo neko pravico pred tistimi, ki morajo biti pri stroju točno ob določenem uri in začeti s delom. Morda nekdo od teh zamudnikov misli, da ga nihče ne vidi pri tej njegovi malomarnosti. Morda celo nekdo smatra, da je to njegova posebna lasnost, če lagodno poleži malo dalj časa in potem po ovinkih ali zaradi »izrednih opravkov« pride res kot »gospod« na svoje službeno mesto.

Nihče ne trdi, da se ne morejo dogoditi opravičljivi primeri, ko se mora nekdo zadržati doma ali pri drugih opravkih, vendar se lahko to zgodi enkrat, dvakrat v letu ne pa vsak dan, redno po navadi.

Pohitite torej, odpravite to grdo navado!

ČAS BI ŽE BIL...

Verjetno bi si marsikdo težko zamislil, kaj naj predstavlja stara baraka, nekdanji lovorni vagon, če ne bi imel na sliki viden ljudi železniški tir. Tu, ob tem spomeniku zapuščenosti, se dnevno ustavljajo vlaki, ki vozijo na progi Celje—Grobello—Zabok. Domačini in dobri poznavalci le prometne polisicer vedo, da je tu postajališče Sl. Vid pri Grobelnem, da tu vslopa in izslopa precejšnje število polnikov, luječ pa prav gotovo ne bo mogel ugotoviti, kaj naj predstavlja ta lesenjača, saj celo nima niti skromnega napiska, kot je to navada in menda tudi predpisano.

Pred kratkim je v tem kraju zasvetila električna žarnica, kar nedvomno predstavlja lep napredek v tem delu občine. Celotno postajališče je urejena električna razsvetljava, vendar pa je ta novost v očitnem nasprotju s tem, kar naj bi imenovali postajališče.

Danes pa res nismo več v takih težavah, da ne bi mogli z javnih mest odpraviti takih žalostnih spominov. Mogoče se bo pa le še našel kje kak dinarček, da bomo lahko to ropolijo zamenjali in jo spravili v peč ali pa v muzej.

Pavla Rovanova:

Sin sledi očetu...

(Dalje.)

Iz novele »Knapci smo, knapi!«

Tudi danes je bilo tako. Veselo je potprepal Vladka po rami in hudomušno pripomnil: »Bo li steza dovolj široka za tri?«

»Dovolj, Jože, še preveč! Samo kak mesec še in hodila bosta po njej spet le dva,« je pribil oče Jernej.

Vladko je bil prijatelj zelo vesel. Čutil je, da je njegova samozavest trajala le do razpota. Čim gostejša je postajala vrsta rudarjev, ki jih je dohitevala, tem bolj je splahnela v njem važnost njega samega. Pozdravi prehitetavajočih rudarjev z duhovitimi, sem in tja celo pikirimi šalami, ki so vedno izzevene v vesel smeh, so Vladka malce zbegali. Zato je bil toliko bolj vesel, da je imel poleg očeta ob sebi še prijatelja.

Ob železniškem križišču se stekajo iz treh smeri poljske stezice. Po njih z raznih strani prihajajo rudarji vseh starosti. Tamkaj prekoračijo tir rudniške proge. Ne zato, da bi morda zakasnili. Rudarjem se po poti na ših in iz šiheta vedno mudi. To jim je že kar v krvi. Ne mara bi ne strpeli počasne hoje. Mladi prehitevajo na poti starejše, krepki šibkejšje. Še tistim, ki jim je dolgoletno delo pod zemljo izčrpalo njihove moči, katere je jama vsrkala v svoje nedrije, tudi njim korak ne zaostaja mnogo. Tako lepo je še pokramljati v zbiralšču, izmena bo povedala gotovo kaj novega in pod zemljo je na vsakem delovišču vedno kaj novega! Da, prav zato hite rudarji in nobeden noče biti zadnji. Podzemlje jih privlačuje, podzemlje privablja! Nejevoljni so, kadar rudniški vlak ravno takrat sopiha proti klanecu in bodo morali na preloho čakati. Stari Marinc, ki ponoči in podnevi prežvekuje tobak trdi, da ima vlak nadoho. Strojovodja Vencelj jih pozdravlja in hitro zrahlja zavore. Če bi vozil bolj počasi, bi lahko čul pikre opazke. V rudniški kantini je moral na ta račun plačati že prenekateri liter žlahtne črnine.

Ob potoku se vije cesta dalje do šahta. Lične hišice se vrstijo ob njej in iz vsake dobiva podzemlje svoje go-

spodarje. Čim bolj se pot približuje zbiralšču, tem gostejša je vrsta rudarjev, tem živahnější je njen utrip.

Začela se je razdelitev po deloviščih in nastal je premolk. Oče Hrastnik je stal s sinom v gruč, ki je malo prej živahno razpravljala o novem načinu odkopa. Ko je nadzornik poklical njegovo ime in takoj nato še sinovo, so pravzaprav brez vzroka vsi pogledali v tisto smer. Vlado se je krepko odzval: »Tukaj!« Smehljaj se je s tistim zadržanim, očarljivim smehljajem, ki se je tako prilagel njegovemu obrazu. Dobil je številko, ki se pri okencu zamenja za svetilko. Ko mu jo je hotel svetilničar izročiti, je vzdignil Vlado svetilko brata Rudija, ki je postal žrtve metana. Svetilničar se je zresnil, jo pogledal in vrnil z besedami: »Srečno naj sveti!« Vsi, ki so stali v njegovi bližini so utihnili. Njihove misli pa so bile enotne. S srcem, polnim najlepših želj so mu želeli: »Srečno!«

Pri vzhodu ga je vedno veseli Marinc, duhovit šaljevec potprepal po rami, brez potrebe zakašljal: khm, khm in dejal:

»Fant, zapomni si, kaj ti povem. Knapov'sha je bliz' hudiča, tud' brez ognja se tam dol' švica!«

Brata Nac in Jože sta se zasmejala. Marincu ni nikoli zmanjkalo veseljih in pikrih.

»Pri nas v jami švicamo le nekateri, v Švici pa prav vsi,« je pomižikajoč nadaljeval. Vsi so se zakrohotali. »Vidiš, fant, še marsikaj se boš lahko naučil, če nimaš preveč očetove resne nature. No, pa bodi previden in seveda tudi priden. Ko boš potegnil prvo plačo, saj veš, kako se je izkazal zadnjič frfljasti Tonč. Ti, ki si z obeh strani prave knapovske krvi, se ne boš tako poceni izmazal. Vidiš hudiča, me že čakajo pred jaskom!« in odhitel je za drugimi.

Vlado pa je bil očetove nature. Zasmejal se je, ker so se vsi smejali. On pa je komaj čakal, da pride pred uvozni šaht. Tam prenehajo vedno tudi Marinceve šale. (Dalje prihodnjič.)

Majolka

V PRAZNIČNI OPREMI VAS VABI, DA JO OBIŠČETE IN PREPRIČANA JE, DA OSTANETE NJEN STALNI GOST

OTVORITEV OBNOVLJENE BIVŠE »TOČILNICE« V PREŠERNOVI ULICI BO V

petek 26. marca ob 4. uri

Telesna vzgoja in šport

Vtisi s Planice

Ob 20. letnici velike planiške skakalnice tudi jaz nisem zdržal doma. Če sem pred 20 leti kot mlad gimnazijec imel toliko poguma, da sem se prvič v svojem življenju podal v oddaljeni goreniški kotiček na otvoritev prve velike Bloudkove skakalnice, kjer se nisem mogel nadživeti mojsrčnim skokom in fantastičnim daljavam svetovnih mojstrov bratov Raudov, zakaj bi ne šel tudi letos, pa čeprav barometer ni kazal nič kaj razveseljujo napovedi. Dobro opremljen z oblaci tudi za slabo vreme, sem se le podal na pot, kjer sem vse do Planice udobno dremal skoraj v praznem kupaletu posebnega vlaka. Redki smo bili potniki iz Celja na letošnji slavnostni planiški prireditvi. Čast Celjanov so letos rešili le okoličani, ki so v velikem številu pobili na to edinstveno skakalno prireditvi. Od Ljubljane dalje nas je že spremljal dež, ki je kljubovalno potrkaval na stekla in ki nas je spremljal ves dan vse do povratka v Celje.

Preko 15.000 gledalcev se nas je zilo v močnem amfiteatru pod vzhodnim velikim skakalnic. Ceste v Planico so bile kljub sijajni organizaciji prometnih milicijov prenatrpane z vozili vse tja do italskega meja. Vlak za namenjen gledalcev je preplaval sicer mirno pokrajino. Po kratkem presledku je že odtrgal 159 m višje nad nami slavnostno norveški Slattvik v globokem čepenu po zaletišču, odlično se je odgnal na mostu in v sijajnem predklonu plaval umirjeno po zraku ter je sigurno pristal pri 102 metrih. Za njim se je spustil naš junak Rudi Finžgar. Njegov let ni bil tako lep kot njegovega predhodnika, ne sigurno je pristal na 102 metrih in rahlo podskakal. Tako so se vrstili drug za drugim in se spustili s drzav v prvi poskusi seriji skokov s polovičnega zaleta. Norvežan Alfredsen s startno številko 19 je v tej seriji v izrednem predklonu in s sigurnim doskokom dosegel najdaljši skok 114,5 m. Vsi smo bili priprečani, ko smo ga pozdravljali, da bo sigurni zmagovalac letošnjih poletov.

Drugo serijo skokov so izvajali s tri četrtinskim zaletom. Dež je kar naprej nalahal na letalav. Kljub temu, da je ta serija skokov bila namenjena v konkurenco za ocenjevanje, je vendarle tretjina skakačev dosegla skoke

Smučanje:

POMEMBNA ZMAGA CELJSKIH SMUČARJEV

Celjski smučarji so v nedeljo na Golteh (kot v Planici naši skakalci) slavili 20-letnico tradicionalnih mednarodnih srečanj z Zagrebčani. Letošnje jubilejno srečanje je bilo še v toliko pomembnejše, ker so se na startu prav v konkurenco pojavili smučarji, ki so pred 20 leti prvi zastopali barve obeh mest — Celja in Zagreba. Tako sta letos nastopili kar dve garnituri tekmovalcev — stari in mladi! Vreme tudi tej prireditvi kljub lepemu jubileju ni bilo naklonjeno. Na standardni progi po smučarjih Medvedjaka je bila tako gosta megla, da so tekmovalci naravnost iskali vrata, pred seboj. Za boljše vidljivost pa je poskrbel dež. Pod takšnimi okoliščinami so bila seveda na samem tekmovalnem precejšnja presenečenja. Specialist v veselostnem Nuntić je imel vse do cilja najboljši čas, pa je prav zadnja vrata pred ciljem zgrešil in s tem izgubil prvo mesto! Uršić Dominiko se je tu in tam posluževal spulne tehnike, da je lahko krmalil skozi vsa vrata... Od starejše celjske garniture so nastopili Zadravec, Mestrov, Gradisnik in Tkalčić, od katerih so prvi trije zasedli 1. in 2. mesto. Prva tri mesta in obenem zaradi številnih diskvalifikacij mlajših tekmovalcev se prispevali pomembni zmagi mestne reprezentance Celja nad Zagrebom. Kar za minuto naskoka so celjski smučarji bili boljši od Zagrebčanov. Najboljši posamezniki: Modrič (Z) — 1:01,4, 2. Cetina Peter (C) — 1:02,4, 5. Vajner (Z) — 1:04,8, 4. Hrstnik (C) — 1:05,5, 5. Brnčić (Z) — 1:09,1, 6. Uršić (C) — 1:09,8, 7. Videčnik (C) — 1:09,0 itd. Zmagovalec Zadravec je v konkurenčni seriji dosegel čas 1:59 pred Mestrom Mirkom 1:18,4 in Gradisnik Dušanom z 1:23,5. Tako so celjski smučarji ob zaključku letošnje smuške sezone pobrali še dve pomembni zmagi.

Nogomet:

IZ VARAŽDINA BREZ TOČK... SLOBODA (V) : KLADIVAR — 5:2 (2:0)

Kladivar ni imel sreče z razveljavljenjem prve tekme z varaždinsko Slobodo, ki jo je v jeseni izgubil z 2:3. Ponovna tekma, ki je bila preteklo nedeljo v Varaždinu, Kladivarju ni prinesla začetnega uspeha. Obe tekmi sta bili izgubljeni, poleg tega pa še pokvarjen količnik v golih...

Vse do 45 min. prvega polčasa je Kladivar igral zelo uspešno. Zogla ni našla poti v mrežo, ker je bil napad premalo odločen. Po usodni napaki branilca Podobnika, ki je zogo poslal v Kladivarjev gol, je Sloboda prišla v vodstvo po zaslugi Celjanov! In komaj je zogo prišla na sredino igrišča, so domačini trenutno tremo igralcev Kladivarja sijajno izkoristili. Nenađen prodor in že je zogo drugič obšla v mreži Celjanov. Odpor Kladivarja je bil zlomljen, pa čeprav so se v drugem polčasu še tako prizadevali posamezniki, da dosežejo izenačenje. Napadu ni nič uspevalo, obramba pa je imela polne roke. Tekma je po vodstvu 4:0 je po lepi kombinaciji Marinka končno le uspelo doseči vsaj častni gol. Domačini so tako za tem še enkrat potresli mrežo, tik pred zaključkom pa je Dobraj iz 11 metrov postavil končni rezultat. Varaždinci so triumfirali v zmagovalstvu in s podarili v znak prijateljstva Kladivarju tisto malo nesrečno zogo, zaradi katere je bila prva tekma razveljavljena... Če je Kladivar prinesel v Celje — pa ne vem! Sicer pa — brez zbadljivk! Ob tem porazu bi se enkrat ponovil tekmovalni trener Kladivarja tov. Medvedja: »Tekme se ne dobijo 24 ur pred igranjem, niti nekaj tednov pred tekmovaljem. Za uspehe na nogometnem igrišču so potrebne (kakor v drugih športih) daljše priprave. Tega bi se naj zavedali vsi tisti igralci, ki so preko zime počivali...

MLADINA-KLADIVAR : RUDAR (T) — 4:3 (2:2)

Na Glaziji je mladinsko moštvo Kladivarja doseglo pomembno zmago nad mladimi nogometaši iz Trbovlj. Slabo sojenje je precej močilo potek igre, ki je bila sicer izredno živahna. Z dobro igro je presenetil zlasti mladi Koren iz Semetra, ki je prvič oblekel Kladivarjev dres.

KLADIVAR B : KOVINAR (Store) — 3:5 (2:0)
Druga garnitura celjskega Kladivarja je v nedeljo gostovala v Storah, kjer je po sijajni igri v prvem polčasu povsem razoračala v drugem delu igre. Najboljši v vrstah Kladivarja je bil Mahkovec, najuspešnejši pa Mauer, ki je dosegel dva efektna gola.

DRAVA : CELJE — 5:2 (0:1)

Nogometaši Celja so gostovali v Ptuju, kjer so odigrali svojo letošnje prvo prijateljsko tekmo. Po vodstvu v prvem polčasu so morali v nadaljevanju igre kloničiti kondicijsko boljše pripravljenemu nasprotniku.

J. K.

V nedeljo, dne 21. marca bo na Glaziji dvojni nogometni spored!

JEDINSTVO (Čakovec) : KLADIVAR (liga)

Pri nedeljskem nespelu enajstoročje Kladivarja v Varaždinu so se pokazali v moštvo nekatero slabosti, ki so bile edlečine za to

nad 100 m znamko. Pogumno so se odganjali z mosta in plaval v globino. Nordini so pri tem še enkrat dokazali, da so neprekosljivi mojstri sloja. Finč Laaksonen, 21-letni fant iz Lahtija, je v tej seriji v edinstvenem slogu sigurno pristal na 109,5 m! Nestrpno smo pričakovali še Norvežana Alfredsena. Njegov let po zraku je bil edinstven, dolgo je umirjeno plaval in doškolil prav globoko v zadnjem delu doskočiča. Rekord — 119 m! Vendar ni zdržal, rahlo je podskal in se vsedel na smuč. Zmaga je bila izgubljena... Po nesrečnem padcu Nemca Baierja smo se težko gledali nadaljevali polet. Vendar je zadnji skakač Finč Silvenoinen v krasnem skoku s 105 m zaključil uspešno letošnje smuške polet. Ljudje so kljub odpovedi zadnje serije skokov prav zadovoljni zapuščali prizorišče velikih borb 41 najboljših in najpomembnejših evropskih skakačev, v kateri so tudi naši skakači Rogelj, Finžgar in Zidar posegli kar uspešno.

Finč so zopet dokazali, da se bo primat v smučarskih skokih kmalu preselil iz Norveške v njihovo deželo. Zmaga Laaksonena pred Norvežanom Alfredsenom in še osvojitev 3. in 4. mesta na letošnjih poletih v Planici vsakek zgornjo potrjujejo novo skakalno vesilo, mlado Finsko, ki se kaže na obzorju.

Prijetno kramljanje in komentiranje o letošnjih planiških junakih je močno skrajšalo 5-urno vožnjo iz Planice v Celje. Kljub deževnemu vremenu sem v krogu velikih ljudi sklenil, da se bom še vračal v Planico, vendar na smučarske poletne vedno še z zvestim spremljevalcem za slabo vreme — z dežnikom! J. K.

srečanje. Da se za nadaljnja srečanja v hrvaško-slovenski ligi še enkrat preizkusi moštvo in da se v igri, je nedeljsko srečanje kot nalašč. — Gostje iz Čakovca so solidno moštvo, o čemer pričajo njihovi zadnji uspehi s Slobodo 2:2 in s Tekstilcem iz Varaždina 2:1. Pričakujemo torej eno lepih in zanimivih srečanj.

Da se pripravi in stalno vzbija tudi ostale člane liginega moštva, ki trenutno še ne igrajo v ligini moštvi, bo vodstvo Kladivarja sklenilo tudi manjša srečanja za mlado moštvo. V nedeljo takoj po tekmi Jedinstvo : Kladivar (liga) bo zanimivo srečanje mladega moštva s SLOVENSKIM LIGASEM RUDARJEM IZ VELENJA. Tudi to srečanje obeta lep in zanimiv nogomet. Pridite!

Cenjene gledalce obveščamo, da je vodstvo Kladivarja sporazumno s Putnikom iz Celja za najvažnejše tekmovalno in hrvaško-slovenski ligi LJUBLJANA : KLADIVAR, ki bo 4. aprila v Ljubljani, organiziral poseben vlak. Prijave in informacije dobite pri potovalnem uradu »Putnik« v Celju.

RUDAR Velenje : LJUBLJANA komb. 1:2 (1:1)

V nedeljo 14. marca je bila v Velenju prijateljska nogometna tekma med domačim Rudarjem in kombinirano enajstoročje Ljubljane. Zmagala je Ljubljana z 2:1 (1:1).

Namizni tenis:

LJUBLJANA : MARIBOR : JESENICE : CELJE

V soboto, 20. in v nedeljo, 21. marca bo v Celju prvi medokrajni namiznoteniški četverboj, in sicer moštvi in ženskih sindikalnih reprezentanc Ljubljane, Maribora, Jesenice in Celja. Četverboj bo glede na udeležbo naših najboljših igralcev te panoge visoko kvaliteten prireditel. Četverboj bo v mali dvorani Doma OF (vhod nasproti kolodvoru), in sicer v soboto z začetkom ob 18. uri ter v nedeljo ob 8. ure dalje.

»PARTIZAN« V SKOFJI VASI IMA MOČNO ZALEŽJE - MNOŽIČNE ORGANIZACIJE

V nedeljo, dne 14. t. m. je bil letni občni zbor društva za telesno vzgojo »Partizane« Skofja vas. Pred dobrim letom dni je bilo to društvo ustanovljeno. Začeli so z dobro voljo in vztrajnostjo, druga pa niso imeli, kakor je v svojem poročilu navedel predsednik. V tako kratkem času pa so dosegli zavidanja vredne uspehe. V združnem domu so si uredili lepo telovadnico, nabavili najpotrebnejše telovadno orodje in začeli z redno vadbo. Društvo ima danes nad 60 telovadčev, vse oddelke od pionirskih do članskih, njihove vrste pa se vsak dan bolj množijo. Njihova največja propaganda je bila letošnja uspešna telovadna akademija, s katero so prikazali, kako se v vrstah »Partizanov« vzgaja naša mladina. Marsikdo se je takrat začuden spraševal, kdaj so mogli ti fantje in dekleta pridobiti toliko znanja in spretnosti pri težkih vajah na orodju.

Da se množične organizacije zanimajo za delo v »Partizane« je bilo videti tudi na nedeljskem občnem zboru v Skofji vasi. Zastopniki so živo posegali v diskusijo, nakazovali napake in pomagali pri reševanju problemov. Zvečer borcev je objubil, da bo v »Partizane« pošiljal svoje borce in borke, ki bodo najmlajšim pripravovali o borbah naših partizanov, poživljali spomine na našo revolucijo in jih učili tudi lege vedenja na ulici, doma in v šoli ter obveščanja s starejšimi. Množične organizacije bodo društvu tudi v bodoče nudile vse pomoč, saj so prepričani, da je »Partizane« prvi poklican vzgajati mladi rod v Skofji vasi, posebno še, ko tam ni mladinske organizacije. Društvo se bori s finančnimi težavami, vendar so vsi člani »Partizanov«, ki vlagajo mnogo truda in svoj prosti čas vzgoji mladine, prepričani, da bodo oblastni forumi te njihove težnje v polni meri razumeli in jim gotovo pomagali. Telesna vzgoja nikakor ne more biti skrb posameznikov, ampak celotne družbe. Prav na tem mestu pa ni odredi priznanja delovne kolektivne odgovornosti in volnenih odelj in Kmetijskih združenj v Skofji vasi, ki mlademu društvu mnogo pomagata.

Prepričani smo, da bo novoizvoljeni odbor, kateremu bo tudi v tem letu predsedoval tov. Novak Tine, znal po dosedanjih izkušnjah voditi društvo k še večjemu napredku. Mi vsi jim želimo mnogo uspehov. —uč.

S A H

Simultanke Vasje Pirca

Državni prvak šahovski vele mojster Vasja Pirc bo v duhu od 28. marca do 5. aprila izvedel turneje simultank v celjskem okrožju. Okrožni šahovski odbor Celje je pokrenil vse potrebno, da bodo simultanke dobro organizirane. Prva simultanka bo 28. marca v Trbovljah, naslednja v Celju 29. marca, dne 30. marca bo v Zalcu ali v Novem Celju, 31. marca v Mozirju, 1. aprila v Celju, 3. aprila v Rogasji Slatini, 4. aprila v Sempetru ob Savinji in 5. aprila v Trbovljah.

Turnir za prvenstvo okrožja

V soboto, dne 20. t. m. bo pričetek turnirja za prvenstvo celjskega okrožja. Sodelovali bo 10 igralcev, od teh dva I. kategorij, trije II. kategorij in pet III. kategorij. Iz Celja bodo sodelovali Andrija Mišura, član Cinkarce, Zvonko Draksler, Karel Janžić, Srečko Kitak in Kazimir Modic, vsi člani Celjskega šahovskega kluba, Rudi Kitak in Djarkovič iz Rogaske Slatine, Antov Rozman iz Zalcu ter Stanko Skok in Rudi Florjanc iz Semetra ob Savinji. Turnir bo v šahovskem domu vsak dan od 15. do 19. ure.

ŠAHOVSKI TURNIR NA UCITELJSKU

V okviru športnega dne so igrali na državnem učiteljskem v Celju šahovski turnir 4 letniki med seboj. Zmagovalec letnik III. s točkami 14 in pol, sledijo: letnik IV. z 10 in pol, letnik I. 9, letnik II. 0 točk.

Še nekaj drobnih iz celjske okolice...

ZAKLJUČEK GOSTINSKEGA TEČAJA V ŠMARTNEM OB PAKI

Tečaj, katerega je organiziral odbor okrajne gostinske zbornice s sedežem v Šmartnem ob Paki za strokovni dvig svojega članstva-kadra, se je pričel 1. oktobra 1953 in končal 11. marca 1954.

Tečaj je v začetku obiskovalo 52 gostincev iz vsega okraja. Med tečajem je odpadlo 8 tečajnikov. Predavanja so bila vsak četrtek dopoldne in popoldne, tako da so bili obiskovalci v resnici ves dan zaposleni. Sam potek tečaja je bil kar zadovoljiv, posebno, če pomislimo, da je znašal povprečni obisk 85%.

Na tečaju so poučevali slovenski jezik, nemški jezik, računstvo, hranošlovje, ekonomiko FLRJ, turistično zemljepisje, higieno, poslovno tehniko, kuhanje in serviranje. Razume se, da so obdelali zadnja dva predmeta tudi praktično v tukajšnjem gostinskem podjetju.

Pohvaliti pa moramo tudi vno predavateljev, ki so imeli s pripravi mnogo dela in truda. Vsi so storili svojo dolžnost.

K izpitu je pripuščenih 35 tečajnikov, in sicer za kvalificirane 19, za polkvalificirane pa 16. Ker devet tečajnikov se nima pogojev za izpit, se jim bodo izdala potrdila o obisku tečaja. Izpiti bodo 25. in 26. marca.

IZ REČICE PRI LAŠKEM

Žene so nas presenetile

Pred nekaj dnevi je bil sklican sestanek zadrugine. Kakih 40 žen je poslušalo govor tovaršice Anice Pirnat, ki je govorila o nalogah žen zadrugine. Ob tej priliki so žene sklenile med drugim tudi, da bodo proslavile praznik žena 8. marec. In so ga. Pa še kako!

Ob 18. uri se je v sindikalnem domu zbralo 100 do 120 žen in deklet. Kmečke žene so prišle celo tam izpod Mrzlice in bližnje Smohorja. Prisrčno so se pozdravljale ob svidenju.

Kulturni spored je bil sicer skromen, je pa bilo razpoloženje kar dobro. Kratkemu govoru so sledile deklaracije, odlomek iz Sneguljčice, mladinci so pa zapeli nekaj lepih pesmic. Zastopnik zadrugine je pozdravil žene z lepo pesmico, šolska upraviteljica tov. Stefka Stor pa se je zahvalila vsem za prispevke.

Po kulturnem sporedu so žene še zapele in zarajale. Imele so tudi svojega harmonikaša, kmečko dekle, ki je prav dobro zaigrala. Tako so bile naše žene popolnoma samostojne.

Možakarji smo se plaho približevali, saj mnogo nas ni bilo. Pa so nas kar lepo sprejele in zamislili smo se nad uspehom te prireditve.

Recimo, da bi imeli svoj praznik mi možje. Ali bi spravili skupaj takole na ponedeljek 120 mož? Kar priznamo, da ne. Kaj misli tovariš, ki je na obnem zboru KZ rekel: »Žena spada le za štečnik!« Ali takšen samostojni nastop žena ne pove, da so žene mnogokrat bolj agilne in delavne kot marsikateri možakar!

L. L.

IZ PLANINE PRI SEVNICI

Pred dnevi je bila na Planini prva povojna razstava ženskih ročnih del. Pod strokovnim vodstvom tov. Stefke Rabselj se je šivalnega tečaja udeleževalo 19 mladink, ki so ob zaključku razstavile preko 150 izdelkov v okusno urejeni učilnici. Razstavo si je ogledalo blizu 300 prebivalcev, kar za tukajšnje razmere dovolj zgornjo priča o velikem zanimanju za take izobraževalne tečaje. Istočasno so zaključili tudi gospodinjinski tečaj, ki se ga je v zimskih mesecih udeleževalo 5 tečajnic. Čeprav za honorarje predavateljicam niso poskrbeli za potrebna finančna sredstva, so le-te nesebično posredovale svoje kuharsko znanje. Tudi krajevni zdravnik dr. Samo Pečar je s svojimi predavanji o higieni uspešno podpril učni namen tečaja.

In že se prijavljajo nove tečajnice. Vse kaže, da je vendar enkrat led na Planini prebit... Zelja po izobraževanju prihaja od ljudi samih. Izkušnje pa so pokazale, da bo treba v bodoče take tečaje organizirati v okviru kmetijske gospodarske šole, ki bo v jeseni pričela z delom. Občinski ljudski odbor bo moral že sedaj misliti na potrebna finančna sredstva za vzdrževanje take šole. Novo ustanovljeni občinski svet za prosveto in kulturo bo imel torej dovolj dela pri reševanju ljudskoprosvetne dejavnosti na Planini.

D.

GASILCI IZ PESJA PRI VELENJU SO ZBOROVALI

Preteklo nedeljo so imeli svoj letni občni zbor gasilci iz Pesja pri Velenju. Iz poročil je bilo razvidno, da ima društvo vrednostnega materiala za en in pol milijona dinarjev, kar je bilo nabrano s prostovoljnimi delom in raznimi prireditvami. Razpravljali so tudi o gradnji gasilskega doma, ki bo stal 5 do 6 milijonov dinarjev. V zvezi z gradnjo so tekoče v finančnem vprašanju, toda gasilci iz Pesja upajo, da bodo bližnja gasilska društva in množične organizacije izpolnili dano obljubo in se udeležili prostovoljnega dela ter tako pripomogli, da bo letos dom vsaj pod streho.

V novi odbor so bili izvoljeni večinoma dosedanjí člani odbora. F. L.

Vprašajte rajši sebe, čemu ste tu!

Takole ob dveh popoldne na dan 19. marca je bila pred 10 leti nad Pilštanjem zračna bitka med ameriškim štirimotornikom in nemškima lovčema. Bil je lep, sončen dan. Zadet od lovškega letala se je Amerikanec vnel. Veliki goreči deli so se nekaj trenutkov vrtili po zraku, nato pa padali v razne smeri, da je ljudem zadrževalo diha. Napeti so bili pogledi na padalce, ki so se spuščali na tla in ki jih je bilo prav dobro razločiti. Ta spopad je bil velik dogodek za naš kraj. Kakor je znano, je letalca, ki se je zatekel zdrav v hišo Šturbeja v Gložah, ustrelil tam vojni zločinec Darovič. Drugemu padalcu, obdanemu od domačinov, so nudi okrepčilo Stegenškovi v Dobrežah kljub prepovedi. Dva letalca sta zabredla menda v smer proti Podsedri, enega je zaneslo v Log, od koder je težko ranjen z muko prišel do nekdanjega Jazbečevega mlinu v Lesičnem.

Tu so ga že čakali nemški orožniki s pilštanskim županom. Nemški župan se ni mogel brzditi, da ne bi nadržal ranjenca z vprašanjem, kaj neki išče tu. Amerikanec se je hitro znašel in mu brž odgovoril v dobri nemščini, da naj župan rajši sebe vpraša, čemu je tu.

V bitki je bil zbit tudi nemški lovec, čigar pilot se je rešil s padalom. Deli velikega ameriškega letala so se ob padcu skoraj povsod zarili v zemljo. Pri Topolovem na primer so našli v motorniku dva zgozlenela letalca.

Vštevši žrtev vojnega zločinca so na Pilštanju pokopali sedem letalcev. Na njihovem grobu si stalno našel sveže šopke rož, ki so jih tja skrivaj nosile naše žene in dekleta, da bi izpričali svoj gnev do okupatorja in neutrušeno hrepenenje po svobodi.

Po naši zmagi so bili zemeljski ostanki Amerikancev preneseni v skupno grobnico v Beograd.

OBJAVE IN OGLASI

ROK ZA PRIJAVE ŽRTEV VIVO-EKSPERIMENTOV V KONCENTRACIJSKIH TABORIŠČIH NEMSKIH NACISTOV JE PODALJŠAN DO 27. III. 1954

Vse osebe, ki so na posledica vivo-eksperimentov v nemških koncentracijskih taboriščih dobile trajne poškodbe, bodo na pobudo OUN dobile odškodnino, ki jo bo izplačala nemška vlada. V poštev pridejo le tiste osebe, na katerih so se vršili vivo-eksperimenti in tako imenovane »znanstvene namene« in so zaradi tega dobile trajne poškodbe.

Vse omenjene žrtve vivo-eksperimentov, ki stanujejo na področju MLO Celje, pozivamo, da se do 27. III. 1954 prijavijo na Tajništvo Sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko MLO Celje, Gregorčičeva ulica 5, pritličje, soba št. 84 med uradnimi urami, kjer bodo dobile vsa potrebna navodila. Ob prijavi morajo predložiti osebne podatke, navesti, v katerem taborišču so bile in kakšni poizkusi so bili izvedeni na njih in kakšne posledice trajnega značaja so dobile na podlagi poizkusov.

Mestni ljudski odbor Celje
Tajništvo Sveta za ljudsko zdravstvo in soc. politiko

MESTNI LJUDSKI ODBOR

R A Z G L A S

V času od 29. marca do 6. aprila 1954 se bo vršilo na vojnem področju Celje (mesto) pri referentu za vojske zadeve Mestnega ljudskega odbora (soba št. 20) vpisovanje v vojno evidenco vseh mladincev (moških) rojenih v letu 1936, stanujočih na področju tukajšnjega Mestnega ljudskega odbora.

Vpisovanje se bo vršilo od 8. do 12. ure v zgoraj navedenem času, in to po naslednjem abecednem redu:

29. marca 1954	črka a, b in c
30. marca 1954	č, d in e
31. marca 1954	f, g, h in i
1. aprila 1954	j in k
2. aprila 1954	l, m, n in o
3. aprila 1954	p, r in s
5. aprila 1954	s, t in u
6. aprila 1954	v, z in ž.

Vsi mladinci, rojeni v letu 1936, so se dolžni prijaviti v vrsto vojne evidence pri referentu za vojske zadeve. V kolikor se bo naknadno ugotovilo, da se posamezniki ne bodo odzvali, bodo isti kaznovani po čl. 47 točke c Pravilnika za izvajanje zakona v vojski obveznosti državljanov Federativne ljudske republike Jugoslavije z denarno kaznijo 2000 din.

Smrt fašizma — svoboda narodov!

Predsednik:

Jerman Riko, i. r.

OBVESTILO

Obveščamo vse prebivalce mesta Celja, da bomo podaljševali javnost osebnih izkaznic 22. 5. 1954 dalje na prijavnem uradu v Celju, Gregorčičeva ulica 5, 1. nadst. soba št. 84.

Vrstni red je po naslednjih začetnih abecednih črkah priimkov:

A in B	22., 25., 24. marca
C in C	25., 26. marca
D in E	27., 29. marca
E in G	30., 31. marca in 1. aprila
H in I	2. aprila
J	3. aprila
K	5., 6., 7., 8. aprila
L	9. aprila
M in N	10., 12. aprila
O in P	13., 14., 15., 16. aprila
R	17., 19. aprila
S in S	20., 21., 22. aprila
T in U	23., 24. aprila
V in Z	26., 27. aprila
Z	28. aprila

Vse osebe, ki v navedenem času iz res opravilne razloga izkazuje ne bodo mogli podaljšati bo podaljšanje 29. in 30. aprila.

Javlnost osebne izkaznice bo podaljšana vsem tistim prebivalcem mesta Celja, ki imajo tu svoje stalno prebivališče. Začasnim prebivalcem bo osebna izkaznica podaljšana le, če se v času, ko jim je rok za podaljšanje že iztekel, zadržujejo na teritoriji MLO Celje.

Vsem, ki jim je javnost osebne izkaznice že potekla, imajo možnost za podaljšanje le do 1. maja 1954. Po tem roku se bodo smatrale osebne izkaznice za neveljavne.

Osebno izkaznico predloži lastnik VSELEJ OSEBNO.

Ob predložitvi osebne izkaznice za podaljšanje mora stranka javiti vse bistvene spremembe, ki se niso ur